

Ezer aia

k olvasóinknak!

Sz. 12 oldal

Postarına placena u gotovom!

Cena - óra 1 dinár

BUDAPEST

IV. Semmelweis u. 15 I. 4.

T. c. Dunaposta

Egyjeli Újság

Noviszád. 1937 december 29, szerda

Urednik — Szerkeszti
Andrée Dezso

18. évfolyam 354. szám

Japán büntetőhadjárat Csingtau ellen

Az amerikai közvélemény elkeseredett hangulatára való tekintettel csak cenzurázva merik bemutatni a Panay elsüllyesztéséről készült filmet

Washingtonból jelentik: Több amerikai lap tókiói jelentés alapján azt a hírt közölte, hogy a japán és az amerikai kormány titkos egyezményt kötött a Panay-ügy elintézésére. Hull külügyminiszter ezzel szemben az újságírók előtt kijelentette, hogy semmi másról nincs tudomása, mint azokról a jegyzékekről, amelyeket közöltetek. Közölte még, hogy a Panay ágyunaszádért követelendő kártérítés összegét még nem állapították meg. Amerika — mondotta Hull — továbbra is ragaszkodik a Kinában őt megillető jogokhoz és kiváltságokhoz.

A Reuter-iroda sanghaji jelentése szerint a Sárga-folyón egy ágyunaszád és több mentőhajó kelt utra, hogy az elsüllyesztett Panay ágyunaszádot felszínre hozza.

Sanfranciscoi jelentés szerint a San Pedroban állomásozó amerikai hadihajók továbbra is őrszolgálatot végeznek a Csendes-óceán partvidékén, hogy ellensúlyozzák a kémiszolgálatot, amely különösen erős ezen a vidéken.

CSINAN ELFOGLALÁSA

Sanghajból jelentik: A japán főparancsnokság hivatalosan közölte, hogy a japánok hétfőn reggel elfoglalták Csinant, Santung tartomány fővárosát. A menekülő kínai csapatok a város nagy részét, többek között a német és a japán konzulátus épületét felgyújtották. A kínaiak Tajuan felé vonulnak vissza.

Csinan elfoglalása után a japán csapatok a Csingtau felé vezető úton elérték Sangtent, amely a csinan—csingtaui vasútvonal mentén fekszik. A washingtoni külügyi hivatal tanácsára a Csingtau-ban élő amerikaiak legnagyobb része kedden a »Sacramento« ágyunaszád fedélzetén Sanghajba utazott. Két amerikai és egy angol hadihajó továbbra is Csingtau kikötőjében marad.

A DÉLKINAI OFFENZIVA

Sanghajból jelenti a Havas-iroda: Nanking elfoglalása után a japán haderők főterekvése a délkínai hadműveletre összpontosul. A japán főparancsnokság már régebben támadást készít elő Kanton ellen. A japán repülőgépek és hadihajók a délkínai partok mentén élénk tevékenységet fejtenek ki. Céljuk az, hogy akár Suanfu környékén, akár pedig Taocsangnál nagyobb csapatokat szállítsanak partra. Kanton Taocsang felől lehet a legkönnyebben megközelíteni.

A legutóbbi napokban jelentős japán csapatok hagyták el Sanghajt. Ezeket a csapatokat Dél-Kínába irányították. A Kanton elleni támadás elhalasztásának oka az, hogy a japán hadvezetőség nagyon óvatosan akar eljárni, mert több semleges hatalom, elsősorban Anglia érdekei forognak kockán.

A KINAIK ELLENTÁMADÁSRA KÉSZÜLNEK

A Reuter-iroda sanghaji tudósítója a kínai főparancsnokságtól azt az értesülést kapta, hogy a kínai csapatok nagy ellentámadásra készülnek, amelyre egy-két hónapon belül kerül sor. A kínai csapatok fegyelme ismét helyreállott, mert új erősítéseket és felszerelést kaptak. A jelentés úgy tudja, hogy Sun Fo, Szunjatszen fia, a modern Kína megteremtője Moszkvába utazott, ahol tárgyalásokat folytat a szovjetkormánnyal.

TILOS A PARTRASZÁLLÁS SINGAPURBAN

Singapurban törvényt hoztak, amelynek célja az idegenek, főleg a japánok beözönlésének megakadályozása. A jövőben egyetlen idegen matróz sem hagyhatja el hajóját és nem mehet be Singapur kikötőjébe, hacsak a hatóságoktól előbb partraszállási engedélyt nem kap.

UJABB BOCSÁNATKÉRÉS

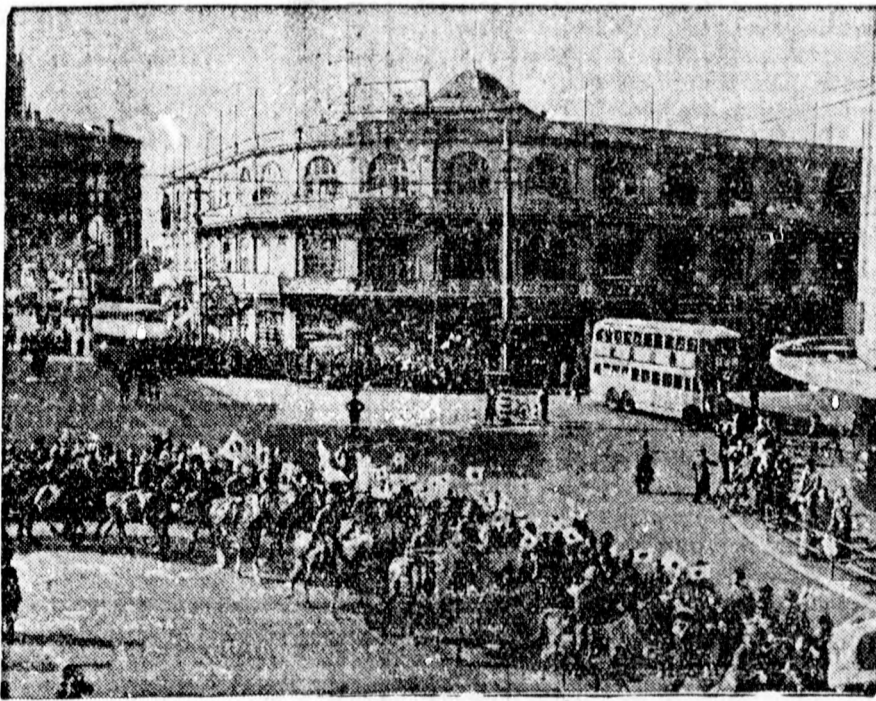
A Reuter-iroda tókiói jelentése szerint a japán kormány most végzi az utolsó simításokat azon a válaszon, amelyet a »Lady Bird« angol ágyunaszád megtámadása ügyében ad az angol kormánynak. A Domei-iroda szerint a válaszban Japán sajnálkozását fejezi ki az eset felett. Ugyanakkor bocsánatot kér és közli, hogy az eseményt sajnálatos tévedés okozta és hajlandó a megállapított kártérítés összegét nyomban megfizetni.

BANDAHARCOK SANGHAJ KÖRÜL

Sanghajból jelentik: A japán katonai hatóságok felszólították a nemzetközi negyed hatóságait, tartsanak szigorú fegyverrazziát a nemzetközi területen, mert az eddigi intézkedések nem voltak elég hatásosak. Japán jelentés szerint több ízben előfordult, hogy a Sárga-folyó környékének megszállt részein kínai szabadcsapatok megtámadták a japán őrsöket. Mivel ennek a területnek megtisztítása nagyon nehéz, a japánok attól tartanak, hogy a kínai bandák Sanghajba is betörnek.

MEGKÖNYEBBÜLÉS TÓKIÓBAN

A japán válságegyezék elfogadása az amerikai kormány részéről Tókióban nagy megkönnyebbülést keltett. Hirota külügyminiszter közölte a tókiói amerikai nagykövettel, hogy a mikádó olvasta és jóváhagyta a Washingtonhoz eljuttatott válaszjegyzéket. Tókióban azonban ezt nem tették közzé, hogy kimélik a japán közvéleményt. A két kormány titokban tartja a jegyzékek azt a részét is, amely a japán kormány által a vétkeesség ellen elrendelt fegyelmi és megtorló intézkedéseket ismereti. A kártérítés kérdésében a tókiói kormány közölte az amerikai kormánnyal, hogy Japán ellentmondás nélkül elfogadja az Egyesült Államok által megnevezendő összeget.

A JAPÁNOK BEVONULÁSA SANGHAJBA. Sanghaj elfoglalása után a japánok ünnepélyes külsőcégek között vonultak be Sanghajba — Képünk a sanghaji bevonulásról Európába érkezett első felvételek közül való.

Reggeli levél

A TORPEDÓ

»Repül a nehéz kő,
Ki tudja, hol áll meg,
Kit hogyan talál meg...»

A világ közvéleményét még mindig a Panay-ügy foglalkoztatja és méltán. Azok a részletek, amelyek a Panay elsüllyesztésének körülményeiről a legutóbbi időkben napvilágot láttak, alig hagynak kétséget az iránt, hogy a hajó elsüllyesztése előre megfontolt szándékkal történt. Egész Amerika háborog, a tömegesen egyre inkább a háborus hangulat lesz urrá és maga az amerikai diplomácia sem találja kielégítőnek azokat a válaszokat, amelyeket Japán az amerikai jegyzékre adott. Japánnak kézzelfoghatólag nincsenek mentségei a Panay elsüllyesztésére.

De éppen e ponton merül fel egy kétségtelenül elgondolkodtató körülmény is. Japán mindent elkövet, hogy az ügyet békés uton rendezze és kész a legmesszebbmenő elégtételt nyújtani. Amerikának, márpedig, ha Japán valóban tudja és szándékosan provokálta Amerikát, úgy állha tétélezhető fel, hogy ne számolt volna eleve e lépése várható következményeivel. Japánnak semmi haszna sincs abból, hogy óriási kártérítést kénytelen fizetni Amerikának, következtetésen nem lehetett célja, hogy azt előidézzék. Abból a készségről, amellyel Japán Amerikát megkövetni és megbékíteni igyekszik, valahogy az következik, hogy mélyen sajnálja a dolgot és szeretné azt megemlékeztetni tenni, ugyanakkor azonban feltűnő, hogy a legnagyobb mértékben félvállról veszi a sorozatos angol tiltakozásokat. Mi következik ebből? Az, hogy Japán szemmel láthatólag csak Amerikával nem akar összetűzni, míg Angliával, mely Kína anyagi és erkölcsi támogatásával meglehetősen kompromittálta magát, bármely pillanatban kész akár fegyverrel is leszámolni. Miért támadta meg tehát mégis Amerikát? Az úgy a rendelkezésünkre álló tények alapján körülbelül a következőkben rekonstruálható:

Japánnak eszédeágában sem volt megtámadni Amerikát. Jóllehet, a japánok jól látták, hogy a Panay árbocán az amerikai zászló leng, de nem hitték el, hogy az valóban amerikai hajó. Azt hitték talán, hogy kínai? Nem. Hanem azt hitték, hogy — angol, mely amerikai zászlóval leplezte el magát. Csakis ez a feltevés indokolhatja meg a japánok látszólag következtelen magatartását, amellyel először a legkérelmezhetőbb kegyetlenséget tanúsították a hajó menekülő legénységével szemben, olyannyira, hogy még a mentőcsónakokat is gépfegyvertűzzel árasztották el, másodsor pedig a legmesszebbmenő engedékenységet és előzékenységet mutatták az elégtételadásra. Japán a Panay elsüllyesztésével szemmel láthatólag Angliát kívánta megtorpedózni és tisztára a véletlen műve, hogy Amerikát találta el. Ezt mélyen sajnálja és a sajnálkozás lényege ilyenképpen nem az, hogy a Panay amerikai hajó volt,

Kína továbbra is kap le

Sanghajból jelentik: Csangkaisek tábornagy új... jelentette, hogy Kína az ostromzár ellenére továbbra is kap... vert, lőszert és élelmiszert Szovjetországból, Indokinán keresztül.

A nyilatkozattal kapcsolatban az Indokinában megjelenő kínai lapok beszámolnak a készülő új 5000 kilométeres utról, amely sivatagokon és hegyeken keresztül egészen az orosz határig vezet. Az ut építésén jelenleg 800.000 munkás dolgozik. A lapok szerint Szovjetországon ezen az uton már két héten belül tehergépkocsikon küld fegyvert a kínai csapatoknak.

A Tung Fang Jih című lap közli, hogy Unan és Kvangszai tartományokban a szovjettiszték 500.000 fiatal kínait képeznek ki portyaharcra. A kínai sajtó szerint más nagy utak is épülnek. Az egyik készülő új Junangfutól a birmániai angol vasutvonalig vezet és Jünan tartományt köti össze Rangoon kikötőjével, úgyhogy Kína Angol-Indián keresztül is kaphat fegyvereket. Ezek a szállítmányok három nappal hamarabb érkeznek meg rendeltetési helyükre, mint Hongkongon át.

Az amerikai közhangulat

Washingtonból jelenti a Havas-iroda: Habár a Panay-ügyet hivatalosan elintézetnek tekintik, az amerikai közvélemény továbbra is nagyon bizalmatlan és ezt a bizalmatlanságot a legkisebb incidens is lángra lobbanthatja. A pártok parlamenti vezetői az ország egységének külső veszedelem esetére való megóvása érdekében elhatározták, hogy elvetik a Loodlow-féle javaslatot, amely — mint közöltük — a hadüzenetet népszavazáshoz akarta kötni. Másfelől az amerikai kormány nagy erőfeszítéseket tesz, hogy a haditengerészet részére póthiteleket kapjon, illetve, hogy a törvényhozás a póthiteleket még január elején megszavazza.

Cenzurózzák a Panay-filmet

A kaliforniai Almedába megérkezett a Panay bombázásáról és elsüllyesztéséről felvett 5000 láb hosszú film. A filmet tulajdonosai 300.000 dollárra biztosították. A vámkezelés befejezése után a filmet a repülőtérrel páncélos gépkocsin rendőri fedezettel az oaklandi repülőtérre vitték, ahonnan repülőgépen Newyorkba, egyik példányát pedig az amerikai külügyi hivatalba szállították. Amerikai kormánykörökben attól tartanak, hogy a film nagyon felingerelhetné a közvéleményt. Ezért valószínűleg megrövidítik, mielőtt megadják az engedélyt a nyilvános bemutatásra.

AMERIKAI ÖNKÉNTESK DÉLKINÁBAN

Sanghajból jelentik: A kínai lapok közlése szerint Hankauba nagyobb számú amerikai önkéntes érkezett, köztük tíz őrnagy, aki végigharcolta a világháborút, valamint 90 repülő.

A Reuter-iroda jelentése szerint a japánok Vongnam szigetén, Makaotól nyugatra, tüzérségi előkészítés után 200 tengerészlövész szállítottak partra.

HANGCSAU ROMHALMAZ

A Hangcsauba bevonuló japánok a 600.000 lakósu, virágzó város helyén csak füstölő romhalmazt találtak. Ami a városban a japán légi bombázás után megmaradt, azt a menekülő kínaiak gyűjtötták fel. A japánok most Csingtau ellen vonulnak, hogy bosszút álljanak az ottani japán gyapotmalmok felrobbantásáért.

Sanghajban kedden ismét kézi-gránátokat dobtak egy japán ka-

tonákkal megrakott bárkára. A merényletnek nem volt halálos áldozata.

Az angol sajtó úgy értesül, hogy a japánok által még nem szállt kínai területen mindjobban a kommunisták ragadják magukhoz a hatalmat.

UJ FLOTTAPARANCSNOK

Londoni jelentés szerint Sir Percy Noble-t, az admirálisát negyedik lordját Sir Charles Little utódául a kínai vizeken állomásozó angol hajóhad parancsnokává nevezték ki. Sir Charles Little az utóbbi időben gyengélkedett s ezért ideiglenesen Crabbe altengernagy volt a hajóhad parancsnoka.

MUSSOLINI JAPÁN KITÜNTETÉSE

Rómából jelentik: Mussolini hétfőn fogadta Csizo Sokait, a Japán jogászegyesület elnökét, aki átadta a Ducenak a samurájok díszleveit.

hanem az, hogy nem volt — angol. Persze, a legnagyobb mértékben kérdéses, hogy a dolgok ilyen fordulata enyhít-e a helyzetet. S ha Japán — végszükségben — bevallja, hogy nem amerikai, hanem angol hajót akart elsüllyeszteni? Mem lesz-e kénytelen Anglia a Panay ellen intézett támadást a tulajdon ügyének

tekinteni és levonni az eset következményeit? Kivánatos-e egy angol-japán háború? Kivánatos-e bármely konfliktus kiszélesítése, s az nem vonja-e szükségképpen maga után a tűz további elharapódzását, hogy végül lángaborítsa az egész világot?

KISBÉRY JÁNOS

A MILOI VÉNUSZ REJTVÉNYE

Gyűjtse össze ezeket a napoként megjelenő kis figurákat. 120 darabból kirakhatja a milói Vénusz lapunkban megjelenő alakját. A helyes megoldáshoz minden figurára szükség van.

116

A megjelölés csak türelem kérdése. A megfejtőket 75.000 dinár értékű 1000 darab gyönyörű tárggyal jutalmazzuk. Aki figurákat kívánja elmulaszt, olyképpen pótolhatja, hogy a lap ellenértékét bélyegben, választóbélyeggel együtt beküldi kiadóhivatalunkba.

JAVULTAK A JAPÁN PAPIROK A NEWYORKI TŐZSDÉN

Newyorkból jelentik: A newyorki értéktőzsdének hétfőn fekete napja volt. A jegyzések elérték a decemberi mélypontot. Az általános lanyhaságot azzal magyarázzák, hogy Roosevelt elnök az államháztartás egyensúlyának helyreállítása érdekében rendkívül szigorú rendszabályokat akar az ipari nagyvállalatok ellen hozni. A hétfői tőzsdén egyedül a japán értékpapírok voltak szilárdak, ami arra vezethető vissza, hogy a Wall Street kedvezően fogadta az amerikai-japán feszültség enyhülésének híreit.

Az angolok tovább tisztogatnak Palesztinában

Jeruzsálemből jelentik: A hétfői nap folyamán Északpalesztinában több összecsapás volt az angol katonai csapatok és az arab banditák között. A banditák át akartak szökni a szíriai határon. Az angol katonai csapatok az arabokat szétverték. A határt a katonaság gondosan őrzi. Az egész országban tovább folyik a tisztogatás munkája. Gailea vezető személyiségeit felszólították, közöljék a tartomány különböző falvaiban lakó arab terroristák nevét, mert ellenkező esetben súlyos büntetésben részesülnek.

Göbbels Egyiptomba utazik

Berlinből jelentik: Göbbels német birodalmi propagandaminiszter január 5-én Egyiptomba utazik. Kairóban Göbbels látogatást tesz Nahaz pasa miniszterelnök-nél.

A legszebb koffert, női kézitáskát, necessairet vagy pénztárcát csak a

MERKUR

speciális börtény-üzletben vásárolhatója
Noviszád, Trg Oslobođenja
(az Apolló mozi házában)

Teruel védői hősiesen ellenállnak

A felmentő sereg már közeledik a városhoz

A nemzetiek főhadiszállása hétfőn este a következőket jelentette a terueli harcokról: A nemzeti helyőrség továbbra is ellenáll a köztársaságiak nyomásának és ismét visszaverte az ellenség támadásait. A nemzeti repülők megtizedelték az ellenség sorait. A felmentő sereg előőrsei a legrövidebb időn belül érintkezésbe kerülnek Teruel védőivel. A felmentő csapatok délnyugatról, folytonos harcok közben közelednek a város felé.

A Havas-iroda St. Jean de Luzból érkezett jelentése szerint köztársasági részről közölték, hogy a köztársasági rohamcsapatok támadásaiban 160 harciocsó és számos páncélos gépkocsi vesz részt. Hétfőn főleg a város déli és délkeleti részeiben folyt heves harc. Ugyancsak a Havas-iroda jelenti, hogy hétfőn több száz fogoly érkezett Teruelből Barcelonába.

FEGYVERSZÁLLÍTÁS
MEXIKÓBÓL

Mexikói jelentés szerint az »Ibam« nevű spanyol hajó Veracruz kikötőjéből elindult Barcelona felé. A hajó fedélzetén 17 önkéntes, továbbá 20 millió töltény, 20 repülőgép, 600 tonna tengeri és sok más élelmiszer van.

től elindult Barcelona felé. A hajó fedélzetén 17 önkéntes, továbbá 20 millió töltény, 20 repülőgép, 600 tonna tengeri és sok más élelmiszer van.

DÖNTŐ HARCOK ELŐTT

Párisból jelentik: A francia lapok haditudósítói úgy vélik, hogy a terueli küzdelem döntő jelentőségű hadműveletek előjátékát jelenti. A nemzeti hadvezetőség szigorúan titokban tartja ugyan szándékait, de — mint a Journal és a Jour haditudósítói jelentik — valószínű, hogy Franco tábornok rövidesen az egész aragon harctérre kiterjedő hatalmas támadást indít meg. A nemzeti hadvezetőség döntő csapást akar mérni az ellenségre.

A terueli harctéren a kezdeményezést — a francia haditudósítók szerint is — teljes mértékben a nemzetiek ragadták magukhoz. Átkaroló hadmozdulatuk 24 kilométer hosszú arcvonalon ellenállhatatlanul folyik tovább. Teruel belsejében a nemzeti helyőrség hősiesen tartja állásait.

TÁVOZÓ DIPLOMATA

A Daily Telegraph értesülése szerint Nagybritannia spanyolországi nagykövete, Sir Harry Charlton, aki legutóbb Hendayeben teljesített szolgálatot, legközelebb szabadságra megy és többé nem tér vissza állomáshelyére. A nagykövet már elérte a korhatárt. A lap megállapítja, hogy amióta Sir Robert Hudsont ügynöki minőségben Salamancába küldték, a hendayei nagykövet működése egyáltalán nem bírt olyan fontossággal, mint a múltban.

Aranda spanyol nemzeti tábornok, aki hősiesen védi Teruel a valenciai kormány csapataival szemben.

Nem gondoltuk és nem is mondtuk komolyan, hogy lelőjük őket az állványról

- vallották a tárgyaláson a petrovaradini sztrájkolók, akiket azzal vádoltak, hogy életveszélyes fenyegetéssel illették a dolgozó munkásokat

A noviszádi törvényszék Makszimovics Szvetiszláv hármastanácsa előtt tegnap délelőtt tárgyalták Filipovics Joca, Poldrugi Ignjat, Modri Rudolf, Kracsuna Iván és Stinca Mihajló petrovaradini sztrájkoló kőművesek ügyét. Filipovics és társai ellen több noviszádi kőműves tett jelentést, mert ez év július 13-án, amikor általános kőműves-sztrájk volt és ők dolgoztak, Filipovicsék megfenyegették, hogy

lelőjük őket az állványokról, úgy, hogy a nyakukat törjük, ha nem hagynak fel a munkával.

A munkások még erre sem hagyták abba a munkát, mire köveket dobáltak fel hozzájuk és azt kiáltották, hogy »Majd találkozunk még, megálljatok csak!...«

A tegnapi tárgyaláson több tanu vonult fel, akik közül a legtöbben a vádlottakra kedvező vallomást tettek. Elmondták, hogy ez év július 13-án Filipovicsék megjelentek a Dimitrija Avramovicsa uccá 3. számú ház előtt, ahol kőművesek dolgoztak és felszólították őket, hogy hagyjanak fel a munkával, mert általános kőművessztrájk van és ilyenkor szégyen, ha szervezett munkássztrájkszegőnek bizonyul és dolgozik. A munkások feleselni

kezdték, Filipovicsék pedig harmadik személyben fenyegették meg őket, hogy majd ledobálják az állványokról, ha nem hagyják abba a munkát. Véletlenül vagy akarva néhány tégladarab hullott

le az állványról, erre ők is feldobtak egy-két kisebb követ.

— Mi nem gondoltuk és nem is mondtuk komolyan, hogy ledobáljuk őket az állványokról, — mondták a vádlottak. — Ha ez lett volna a szándékunk, meg is tettük volna azonnal, mert ők fenn voltak, mi pedig elegen voltunk hozzá, hogy feldöntsük az állványt.

A bíróság nem látta beigazoltnak a vádlottak bűnösségét és ezért

valamennyi gyanúsítottat felmentette a vád és következményei alól.

Az ítélet jogerős.

Tegnap reggel nagy tűz pusztított Sztárihecsén

Kigyulladt és teljesen leégett Dábics Jánkonak a korzón levő divatüzlete

Sztárihecsén tegnap reggel hat órakor a városháza tornyán szolgálatot teljesítő őr észrevette, hogy özv. dr. Székely Ignácné Wilson uccára nyíló háznak padlásáról lángnyelvek csapnak elő. A szirénával azonnal vészjelet adott, hogy riadóztassa az önkéntes tűzoltókat. Nem sokkal a szirénajelzés után a becsei tűzoltók egy motor- és több kézfecsken-dővel kivonultak a tüzhöz. Közben azonban már nemcsak a ház teteje égett, hanem Dábics Jánkonak, a ház korzó felé eső részén levő divatáru üzlete is.

A tűzoltók azonnal munkához láttak és sikerült is nekik megakadályozni, hogy a tűz a házban levő többi üzletre is átterjedjen.

Dábics üzlete mellett van Szvircevic és Kovács rőfösüzlete, amelyet szintén erősen veszélyeztetett a tűz. A rőfösüzlet tulajdonosai ezért minden árut kihordattak az uccára, hogy megmentsék a tűz elől.

Élelmes emberek a mentési munka során nagymennyiségű árut loptak el,

amelyek értékét a tulajdonosok még nem tudták pontosan megállapítani.

Dábics üzletében minden elpusztult. Egy kazettában 16.000 dinár papírpénz és nagyobb mennyiségű ezüstpénz is volt. A papírpénz egészen elégett, az ezüst pedig megfeketedett.

Dábics kára a tűz következtében 200.000—300.000 dinár.

Az üzlet biztosítva volt tűz ellen és így részben megtérül a kár.

A ház teteje jórészen elégett, de a lakásokra nem terjedt át a tűz és így a lakóknak nincs kárjuk.

Az eddigi tűzvizsgálat megállapította, hogy a tűz Dábics üzletében keletkezett és a menyezeten keresztül jutott a padlásra.

Sikeres tbc-védőoltást jelentett be a Rockefeller-intézet

Newyorkból jelentik: Amerika egyik legkomolyabb orvosi lapja, a Journal of Experimental Medicine, amelyet a Rockefeller-intézet ad ki, szenzációs bejelentéssel lepte meg karácsonyra a világot. A beszámoló arról ad hírt, hogy két amerikai orvosnak Eugene L. Opienek és Jules Freundnak sikerült olyan védőoltást előállítaniok, amely az embert egész életére védi a tuberkulózistól.

Eugene L. Opie és Jules Freund a Cornell egyetem orvosi fakultásának professzora. Már hosszú idő óta kísérleteznek tbc-ellenes védőoltásokkal és új szérumukkal már két év előtt kitűnő eredményeket értek el barna havannanyulakon. Az azóta végzett kísérletek bebizonyították, hogy védőoltásuk nemcsak a próbanyulaknál válik be, hanem az embereknek is.

Az orvostudomány már évtizedek óta keresi a tuberkulózis védőoltását, azonban az eddigi szérumok nem voltak tökéletesek. Ennek egyik oka az volt, hogy élő tbc bacillusok bevezetése a szervezetbe igen veszélyes, viszont a halott tuberkulózis bacillusok hatályosságában nem igen bíztak az orvosok.

A két amerikai tudós a halott bacillusokból készült védőoltás elve alapján indult el. A baktériumokat hővel ölték meg: egy órán keresztül 80 fokos gőzben tartották őket.

A védőoltás elkészítéséhez szükséges vérsavót lóból nyerik. A halott baktériumokat és a lósavót annak az új elvnek az alapján vegyítették, hogy »egy bizonyos antigénnel való immunizálás meggyorsítja más antigének ellentestet termelő munkáját«. Az új védőoltásban a halott bacillusok játsszák az egyik antigén szerepét, a másikat pedig a ló vérsavója.

Egész Amerikában óriási feltűnést keltett a bejelentés annál inkább, miután a Rockefeller-intézet lapja csak a legkomolyabb kísérletekről szokott beszámolni, melyek eredményeit az intézet tudósai alaposan megvizsgálták.

Majomfejű, szőrtollu, sascsőrű madár

Londonból jelentik. Hankow környékén a kínai parasztok csodálatos torzszülött állatot fogtak, melynek

madártestén majomfej ül.

A titokzatos szörny magassága kilencven centiméter, testét

szőrmeszerű fekete tollak

fedik, mindegyik lábán

négy lábujja

és szája helyén

sascsőre

van. A babonás nép a szörnyeteg feltűnését a japán háborúval kapcsolatos természetfölötti tüneménynek tartja.

**Mégegyszer
Kurtovics Lázár-
Mihajló**

Kurtovics Lázár Mihajló sabaci milliomos, akiről az utóbbi időben annyit irtak a lapok, utoljára foglalkoztatja a sajtót:

hétfőn este 8 óraker hosszú szenvedés után elhunyt.

A kalandos, keserves pályát befutott milliomos utolsó napja nagyon nehéz volt, már a déli órákban megkezdtek az injekciózást, hogy minél tovább huzzák életét, de Kurtovics Lázár, aki életében több milliót szerzett, akit az orvosok született gyengeelméjűnek nyilvánítottak és keserves, munkás fiatalsága után vénségére gyámság alá helyeztek, mert többek között szerette a pipere-cikkeket és cicomázta magát, egyre gyengülő szívveréssel nézte a lámpa fényét és ajkán ironikus, keserű mosollyal este 8 óraker meghalt. Vagyona jórészt Kurtovics Pávle blataci gyógyszerész öröklé. Az elhunyt földi maradványait a sabaci családi sírboltban helyezik örök nyugalomra.

**Három munkás be-
fulladt a Drinába**

Loznici jelentés szerint Lesnicénél szombaton délután három férfi befulladt a megáradt Drinába. Jusuf Alibegovics, Oszmán Oszpics, Rifát Omerovics és Szah Karaszalihovics boszniai illetőségű muzulmánok kis csónakon a megáradt Drina hullámaiból kihalászták az ártól sodortatott épület- és egyéb fadarabokat, amiket azután szegényes lakásukon használtak fel. Szombaton ismét ilyen utra indultak, amikor egyszerre örvénybe kerültek és elvesztették uralmukat a csónak felett. Alig néhány pillanat leforgása alatt

elsüllyedt a csónak

és egyedül Jusuf Alibegovicsnak sikerült csodával határos módon megmenekülnie a hullámsírból. A három szerencsétlenül járt munkás mindegyike után nagyobb család maradt árván, fenntartó nélkül.

**A jugoszláv szövetke-
tek főszövetségének
közgyűlése**

A jugoszláv szövetkezetek főszövetségének felhívására három új szövetkezeti szövetség lépett a szövetség tagjai közé, még pedig a szombori székhellyel dolgozó közgazdasági szövetkezetek szövetsége, a közgazdasági szövetkezetek országos szövetsége Beograd és a közgazdasági szövetkezetek szövetsége Beograd.

**A szövetségnek jelenleg 25
szövetség és 8.000 szövetke-
zet tagja van.**

A szövetség január 3-án tartja évi rendes közgyűlését Beogradban a mérnöki otthon nagyertermében. A közgyűlésen a szövetség alapszabályait összhangba hozzák az új szövetkezeti törvény előírásaival.

Lemondott a román kormány

Goga Octavian alakít új kormányt

Bukarestből jelentik: A miniszterelnökség közleményt adott ki, amely a következőket mondja:

— A választási főbizottság közvett a szabályokat, amelyek a december 20-i képviselőválasztás mandátumai elosztásának alapjául szolgálnak. E szabályokból kitűnik, hogy a szabadelvűpártnak a képviselőházban nincs többsége. Ez a megállapítás új helyzetet teremtett, amelyet a kormány most tanulmányoz.

Félhivatalos helyről eredő értesülés szerint a Tatarescu-kormány

Bukarestből jelentik: Tatarescu miniszterelnök tegnap délután 4 óraker királyi kihallgatáson jelent meg és átnyújtotta az uralkodónak az összkormány lemondását. A király a lemondást tudomásul vette.

Tatarescu az újságírók előtt kijelentette azt, hogy mivel a kormány a választásokon nem érte el a kívánt többséget, levonja a konzekvenciákat és kiadja a gyepőt a kezéből.

Beavatott körökből nyert értesülés szerint a király Goga Oktaviánt bizza meg az új kormány megalakításával. Hir szerint az új kormány alkotmányos alapon kíván kormányozni és kiírja a választásokat, amelyekről azonban általános vélemény szerint aligha várható a helyzet tisztázása.

lemondása minden pillanatban várható.

Károly király hétfőn délelőtt Goga Oktaviánt, a nemzeti kereszténypart elnökét, délután pedig Antonescu tábornokot, a negyedik hadtest parancsnokát fogadta kihallgatáson.

A legújabb jelentések szerint Goga Oktavián kap megbízást kormányalakításra. Hir szerint Goga együttműködést keres a nemzeti parasztpárttal, ha pedig ez nem sikerülne, akkor a saját pártja tagjából alakítana kormányt.

**A párisi sztrájk Rouenra
is áterjedt**

A kikötőben 600 tengerész sztrájkol

Párisból jelentik: A francia sztrájkmozgalom tovább terjed és egyre súlyosabb fejleményekkel fenyeget. A francia kormány nagy erőfeszítéseket tesz az ellentétek elsimitására. Az élelmiszer- és szállítóiparban a sztrájk ennek ellenére változatlanul tovább tart.

Párisban a sztrájkterő szállítómunkások és a sztrájkolók között több helyen összetűzés volt. A hatóságok megfelelő óvintézkedéseket tettek a rend fenntartására és a főváros élelmiszerrel való ellátásának biztosítására.

A szállítómunkások sztrájkbizottsága közleményt adott ki, amely rámutat a sztrájk következményeire. Páris pályaudvarain mintegy százezer darab gyorsárúként feladott csomag rekedt meg. A teherárúként feladott és ki nem kézbesített csomagok már egész vagonstort töltenek meg. A nagy áruházak raktárai is tele vannak el nem szállított csomagokkal. A bérgepkocsivezetők szervezete

megtiltotta tagjainak, hogy csomag- vagy teherszállításokat vállaljanak.

Roueni jelentés szerint a kikötőben horgonyzó harminc francia hajó személyzete sztrájkba lépett. A Marseilleből felváltásukra küldött legénység szintén csatlakozott a mozgalomhoz. Eddig 600 tengerész sztrájkol.

**CHAUTEMPS LEMONDÁSSAL
FENYEGETŐZÖTT
A SZTRAJK MIATT**

Párisból jelentik: A mérsékelt lapok szerint a sztrájkmozgalom határozottan politikai jellegű. A Goodrich autógumi-üzemeken vörös zászlók lengenek. A Jour értesülése szerint a munkások csak azért voltak hajlandók kiüriteni a gyár megszállva tartott épületeit, mert Chautemps miniszterelnök lemondással fenyegetőzött arra az esetre, ha a kiürités nem történik meg.

**Hathavi fogházra ítélték egy noviszádi magán-
tisztviselőt és egy lakásügynököt, mert egy váló-
peri tárgyaláson hamisan vallottak**

A noviszádi törvényszék Makszimovics hármastanácsa előtt megtartott tárgyaláson hat-hat hónapi fogházra ítélték Dókiés T. lakásügynököt és Petrovics magánhivatalnokot, akiket azzal vádolt az államügyész, hogy a válóperi tárgyaláson alaptalanul azzal vádolták Sztanojevics Gyókné volt novibecsei, jelenleg beogradí gazdag autókereső feleségét, hogy

nyilvános helyen férfival csókolt, ezenfelül egy találk helyen is látták férfitaraságban.

Felmerült az a gyanu, hogy Dókiésék a férj, aki mindenáron elakart válni feleségétől, bujtotta fel a ha-

mistanuzásra, ezt a vádat azonban bizonyítékok hiányában elutasította a bíróság. A tárgyaláson nagyon sokan jelentek meg. A vádlottak bizonytalanok voltak úgy az említett férfi, mint Sztanojevicsné felismerésénél is, végül egymást kezdték vádolni a felbujtással. A bíróság a bizonyítási eljárás után hamis tanúzás elfővetésében bűnösnek mondotta ki a vádlottakat és egyenként

hat-hat hónapi szigorított fogházra ítélte őket.

Az ítélet nem jogerős, úgy az elítéltek, mint az ügyész három napon belül nyilatkozik.

SZILVESZTER-EST
December 31-én
Sajó és Hacsek Tréfák Szavajatok Énekszámok Kuplák

HIREK
— A TUDÓVÉSZ ELLENES LIGA VEZETŐSÉGE ÓFELSÉGE MÁRIA KIRALYNÉNÁL. Beogradból jelentik: Ófelsége Mária királyné tegnap déli 12 óraker kihallgatáson fogadta a jugoszláviai tudóvész elleni liga vezetőségét Ruvicics Zsárkó tábornok vezetése alatt. Ez alkalommal Ófelsége Mária királyné kezdte meg a karácsonyi bélyegek vásárlását, amelyek jövedelméből a szegénysorsu beteg gyermekeket gyógykezelik.

— Időjárás. Jugoszlávia egész területén felhős, csak a tengermellék felső részén volt derült idő. A drinai, moravai és vardári bánóságban havazik, a kotori öbölben esett az eső. A hőmérséklet a legtávolabbi északnyugati részeken kissé süllyedt, az ország többi részén pedig emelkedett. A legalacsonyabb hőmérséklet Mrzla Vodican —13, a legmagasabb Hercegnovin 7 fok volt.

Időjóslás: Felhős idő várható havazással, a déli tengermelléken esővel. A hőmérséklet kissé emelkedik. A Duna völgyében gyengébb kosava lesz.

— Novibecsei hírek. Uborka István divatárkereskedő levelet küldött Sztaribecseire a két Becse között közlekedő hajóval. Amint átadta a levelet a hajó elindult, Uborka azonban nem gondolkozott sokat, hanem kiugrott a partra. Ugrása nem nagyon sikerült, mert visszaesett a Tiszába, szerencsére elkapta a kikötő hid korlátját és így hideg fürdőn és kisebb horzsolásokon kívül más baja nem lett. — A Szegényházban az erős fűtéstől kigyulladt a mennyezet, de még mielőtt komolyabb baj történt volna megérkeztek az időközben értesített tűzoltók, akiknek sikerült pillanatok alatt lokalizálni a tüzet. Novibecsen ebben az évben ez volt a második tüzeset. — Dr. Jeremias Sztóján ügyvéd, akit táblabírói minőségben Noviszádra helyeztek át, 40 terítékes bankett keretében szombaton tartotta bucsustjét.

KÜLFÖLDI TÖZLÉZARLATOK

A dinár árfolyama: Budapest 7.25—7.80, Prága 61.05—61.45, Berlin 5.63—5.67, London 215.50.

Zürich: Beograd 10, Páris 14.685, London 21.6125, Newyork 432.50, Brüsszel 33.86 egynegyed, Milánó 22.75, Amszterdam 240.425, Berlin 174.25, Bécs 81.60, Prága 15.185, Varsó 81.90, Bukarest 3.25.

BÉCSI SERTÉSVASAR, december 28. Felhajtás 3825 zsír- és 7068 hussértés. Irányzat közepes. Árak: elsőrendű zsírsértés 1.57—1.60, öreg 1.46—1.50, paraztersértés 1.52—1.60, kivételesen 1.63, hussértés 1.48—1.65, kivételesen 1.68 schilling.

— **TOPOLAI HIREK.** Bugyi János gazdálkodó fiatal leánya jelentette a rendőrségnek, hogy szállásukra ismeretlen tettesek betörték és 9300 dinár készpénzt raboltak el. A rendőrség azonnal jelentette az esetet a csendőrségnek, ahonnan még az éj folyamán bizottság szállt ki a helyszínre, azonban nem találtak semmiféle nyomot, amely igazolta volna a jelentést. Már éppen a gazdálkodó lányát akarták gyanúba fogni, amikor jelentkezett a károsult és visszavonta a feljelentést. A csendőrség most eljárást indított a leány ellen hatóság felravezetése címen. — A bajszai műkedvelők az Önkéntes Tűzoltó Testület javára karácsony mindkét napján előadták a Tépsett Rózsa című énekes népszínművet, amely a legnagyobb anyagi és erkölcsi sikert aratta. A címszerepét Dévényi Rózsa játszotta, rajta kívül a legjobban tapsot Markusev Manciika, Ludvig Marika, Hronyecz Zita és Klemán Terike kaptak. A férfi szereplők közül Sunyecz András, Ocsenás József, Ocsenás Sándor, Zsitvai Sándor és Papacsek József érdemelték ki a közönség lelkes elismerését. Az előadást Klebecsko József rendezte. — Az István napj hagyományos Gazdabál az idén is egyike volt Topola legjobban sikerült bálijának. Ezenkívül a JAK sport klub bálija volt még az, amely szintén a reggeli órákban, a legjobb hangulatban ért véget. — A jég beszerzése már évek óta egyik legnagyobb problémája a topolaiaknak. Egy báni rendelet eltiltotta a Krivaja barábtól való jégfordást, a műjég pedig sokkal drágább, semhogy a kellő mennyiséget beszerezhetnék a műsorosok, vendéglősök és mindazok, akiknek nyáron ételkészítésre jelent a jég. A napokban érkekezésre ültek össze és elhatározták, hogy küldöttséget menesztenek a bálnához és kérik fogják, hogy engedélyezze a jégfordást mindazoknak, akik nem közvetlen, hanem hűtőszekrényben használják a Krivaja jégét. A küldöttségírás sikere elé nagy érdeklődéssel és reménnyel tekintenek Topolán.

— **A szombori Kaszinó dalárda** a magyar iparos dalárdával együtt tart szilveszteri mulatságot a szombori polgári kaszinó összes helyiségeiben.

— **A noviszádi újságírók Szilveszter estje.** A noviszádi újságírók a Kraljica Mária szálló összes helyiségeiben tartják meg az idén szilveszteri mulatságukat. A rendezőség gondoskodott arról, hogy a közönség minél kellemesebben érezze magát: és ezért számos szórakoztató műsor számon kívül leszerződött Pelnicka Máriát a városi opera tagját és Gyurgyevics Ivánt a beográdi operett táncos komikusát is. Szilveszter estén a kávéházban és az étteremben is lesz dzsessz zenekar. — Beléptidij nincsen.

— **Lopott, mert gyermekei éheztek.** Petrovgrádról jelentik: Miskovics Iván melenci napszámot azzal vádolta az államügyész, hogy betört Adamov Nika ottani földműves kukoricagöréjébe és ellopott 50 kiló tengetit. A bíróság előtt Miskovics beismerte a lopást és azzal védekezett, hogy sem neki sem gyermekeinek nem volt mit ennie. A bíróság a vádlottat formai okokból felmentette.

— **Magyarországi Baranyából nem szabad állatokat Jugoszláviába hozni.** Magyarország egyes részein, különösen a mohácsi és szomszédos járásokban száj és körömfájás lépett fel, ezért a földművelési minisztérium szigorúan megtiltotta a kérődzőknek és sertéseknek, valamint ilyen állatokból feldolgozott húsok a fertőzött járások területéről Jugoszláviába történő szállítását. A tiltott rendelkezés december 30-án lép életbe.

A százhetvenéves fogkefe

Az Ur 1777-ik évében egy nagyon furcsa, sőt ijesztő szerszám vőtt divatossá az előkelő házakban. Jókora fanyeleket láttak el két centiméteres disznósörtével és a nagyurak étkezés után ezzel a szörnyű szerszámmal sikálták a fogukat Versaillesben. Így festett a világ legelső fogkefeje, melyet egy angol orvos vitt Franciaországba, miután Angliában megverték a fogkefe használatáért. A verésre meg is volt az oka, mert számosan foghüszmögést kaptak a borzalmas sikáltástól és a nem jól font, kihulló és a foghüsbá lurúdó sörtétől.

A világ legelső fogkefét most Liverpoolban kiállították és a higiénikus egyesületek az összes modern fogkefegyártmányokat beszerették, hogy teljessé tegyék a különös kiállítást. Több mint huszezerféle fogkefe sorakozik egymás mellé a kiállításon, de nagyság és durva készítmód tekintetében a világ legelső fogkefeje viszi el a pálmát. Az orvosok azt mondják, hogy ugyancsak volt mit szenvednie annak, aki a szörnyű fogkefét használta s így meg lehet érteni, miért terjedt el ez a nélkülözhetetlen szerszám oly példátlenül lassan az emberek között.

— **UJÉV UTAN EGY ÉVEL** ÖREGEBB LESZ. Csináltasson fényképet magáról még ma »Royal« fotostudio, Matica Szrpszka épület.

KÜLÖNÖS és a maga nemében valószínűleg egyedülálló emlékművet lepleztek le a napokban az irországi Ulsterben. Az emlékmű egy autó kormánykerékénél ülő férfit ábrázol, akinek feje fölött egy fiatal nemű egy bőségszaruból aranyesőt zudít. A kissé rejtélyes szoborcsoportot magyarázata a következő: Egy ulsteri sofőr évek óta sorsjéguen játszik és ezen alaposan meggazdagodott; három ízben is megtörtént, hogy sorsjegyét a főnyeremények egyikével húzták ki, mégpedig először 15 000 fonttal, majd 90 000 fonttal és végül 50 000 fonttal. Ezt az egészen rendkívüli szerencsét akarta meghálálni az egykori sofőr a sorsnak és ezért emeltette a most leplezett emlékművet, amelynek sok bámulója — és természetesen még több irigye akad.

— **TEMERINI HIREK.** A községi járványkórházban lakó elaggott szegények ápolói állására pályázatot írtak ki. A pályázati feltétel a községhezán megdundható. A pályázatot zárt borítékban, 10 dináros bélyeggel ellátva december 31-ig kell beadni az előjárósághoz. Előnyben részesülnek, akiknek egészségügyi képesítésük van. — Pályázatot hirdetnek a községi méneket ápoló állásra. Feltételek az előjáróságnál megdundható. Ezt a pályázatot is zárt borítékban, 10 dináros okmánybélyeggel ellátva, december 31-ig kell beadni. Előnyben részesülnek, akik a lovasságnál szolgáltak. — A nyugati bika-istállótól a Kastély-uca végéig húzódó baramenti nádat esütörtökön délután 2 órakor a helyszínen elárverezik. — A község gazdasági bizottsága szerdán, a pénzügyi bizottság pénteken gyűlést tart. — A községi főjegyzői állásra kürt pályázat december 28-án lejár. Összesen négyen pályáztak. — A jegyző-választás valószínűleg januárban lesz. — A gazdakör decemberi tanfolyama befejeződött. A felhívott tanfolyama január 7-én kezdődik, eddig 70 hallgató jelentkezett. — Karácsonyfa ünnepélyt rendezett a TSK vezetősége. Az ünnepélyen szépen díszített karácsonyfaival lepték meg a műkedvelőket és játékosokat. A karácsonyi énekek elhangzása után Pfau János üdvözölte a szépszámban megjelenteket s határos beszédben további munkára buzdította a szereplőket és a játékosokat, végül pedig megvendégelték őket. — A mult hetianyakönyv szerint születtek: Sétáló István, apja István, Pásztor József, apja József, Parca Adam, apja Adam, Keszies Minka és Nikola apjuk Drágán. Házasságot kötött Knecht László — Waberer Mária, Sági Sándor — Csorba Mária, Halálózs: Jánosi Ferencné 82 éves, Gyuráki Viktor 3 hónapos, Mlinár Sztéván 35 éves, Pásztor Mária 8 hónapos, Parca Adam 8 napos, Bankó Pál 35 éves.

— **KANIZSAI HIREK.** Az Iparkamara megbízásából Gece János képesített cipő-felszerkesztő szaktanfolyamot nyit kezdők és haladók számára. A sikerrel vizsgázott tanulók bizonyítványt és oklevelet kapnak. — A »Szioga« sport egyesület műkedvelői karácsony első napján a Gazdakör helyiségében zsúfolt nézőtér előtt mutatták be Barabás Pál »Pénc, pénc, pénz!...« című 3 felvonásos komédiáját. A darab ma történi és Bozso Ferenc, a férfi főszereplő, szerepén keresztül bebizonyítja, hogy pénzért mindent lehet kapni, becsületet éppúgy, mint becsületet. A női főszereplő Neumann Ica volt, aki Bozsoval a legnagyobb sikert aratta. Játékuk nyugodt, tökéletes volt. Rajtuk kívül Fehér Györgyöt és Szabados Pucsut kell elsősorban megemlíteni, de nagyon sokan hozzájárultak a darab hatalmas sikeréhez a kisebb szerepeket alakító Dukai Mihály, Nagy Ica, B. Keekés Ica, Apró Miklós, Vajda József, Bicskei Szilveszter, Vinczer Margitka, Zsilinszki László, Szabados Imre, Karácsonyi Károly, Szabados Károly és Szécsi Póbián is. A darabot Bruck Imre rendezte nagy hozzáértéssel.

— **Évvégi hálaadás a szombori templomokban.** A szombori templomokban az évvégi hálaadást a következő sorrendben tartják meg: délután négy órakor a zárdatemplomban, este hat órakor a plébánia templomban, délután négy órakor a református templomban.

— **Babona miatt olcsó a királyné nyaklánc.** Csak 83750 dinárért adták el egy londoni műárverésen Mária Antónia egyik nyakláncát. A rendkívül bájos ékszer türkiezből és gyémántokból áll, csatját gyémántokba foglalt óriási opál fedi, közepét óriási rubin díszíti. Valódi értéke sokszorosan meghaladja az elért vételárát, de a legtöbb árverezőt elriasztotta az a babona, hogy a tragikus sorsú királyné átka fűződik egykori ékszereihez.

— **Leszakadt a mennyezet egy petrovgrádi ügyvéd irodájában.** Petrovgrádról jelentik: Dr. Bratics Dusan déli fél tizenkét órakor a Cara Dusan utcai irodában ropogásra lett figyelmes. A következő pillanatban a mennyezetről omladozni kezdett a vakolat. Az ügyvéd hirtelen kivitte az irodából az írógépet, majd az íróasztalt huzta ki és ahogy elhagyta az irodát a mennyezet hatalmas robbajjal beomlott. Hasonlóképpen történt a munkásbörze szomszédos irodahelyiségében is, ahol szerencsére senki sem tartózkodott. Kiderült, hogy a kéménytől tüzet fogtak a mennyezet gerendái, lassan elégték és így zuhant le a mennyezet. A kihívott tűzoltóság eloltotta az égő gerendákat, amelyek valószínűleg már több hét óta parazsoltak a falban.

— **SZTARIBECSEI HIREK.** A sztariyecsei izraelita hitközség vasárnap délelőtt közgyűlést tartott Gombos Henrik elnöklétével. A közgyűlésen megválasztották a képviselőtestület új tagjaivá a következőket: Bálint Zsigmondot, Brandeisz Bernátot, Giszkan Józsefet, Gombos Miklóst, Gutmann Dezsőt, dr. Havas Lajost, Klein Lajost, id. Klein Jenőt, König Mórt, dr. Krausz Oszkárt, Nagy Jánost, Pető Zoltánt, Piek Andort, Scheinberger Lajost, Spitzer Rudolfot, Schönau Józsefet, Steiner Nándort, Vértes Adolfort, Veinberger Lászlót, pótagokká dr. László Dezsőt, Rózsa Gézát, Block Sámuel, Tenner Dezsőt, Sik Márton, dr. Gábor Sándort, Spitzer Rudolfot, Pollák Ernőt, Gombos Henriket. — A sztariyecsei MCO tisztújító közgyűlést tartott dr. Krausz Oszkár elnöklétével. A közgyűlésen a régi vezetőség jelentésének elfogadása után a következő új vezetőséget választották meg: elnök: dr. Krausz Oszkár, alelnök Gombos Miklós, titkár Nagy János, kulturreferens Manheim Sándor, pénztáros Veisz József, háznagy Pollák Ernő, könyvtáros Nagy István, nemzeti alapkezelő Spitzer László, választmány: Bálint Zsigmond, Bleyer Géza, Balog Béla, Bácskai Dezső, Darvas László, dr. Gábor Sándor, Giszkan József, Gutmann Dezső, Klein Lajos, Minkusz Hugó, Pilscher Mihály, Pető Zoltán, Révész Ferenc.

— **Leütöttek Andrejevácson egy ittas gazdálkodót.** Petrovgrádról jelentik: Andrejevác községben kedden hajnalban vérbefagyva találták az utcán Jovanovics Dusan gypmestert. Beszállították a petrovgrádi kórházba, ahol megállapították, hogy tópa tárgyval ütötték le. Jovanovics még nem sikerült kihallgatni. A vizsgálat eddigi adatai szerint Jovanovics hétfőn késő estig ivott az egyik kocsmában és ittasan indult haza. Utközben ismeretlen tettesek leütötték.

— **Adai hírek.** Az adai szegény iskolás gyermekek részére ünnepélyes keretekben 100 pár cipőt osztottak ki karácsonykor. — Az Iparos Olvasó egyesület megtartotta a szokásos évi közgyűlést, amely egyben tisztújító gyűlés is volt. Könyvtáros: Klarik András és Kopasz Dezső, titkár Valihora Károly lett, míg a vezetőség több tagja megmaradt.

— **SZIVACI HIREK.** A Magyar Közművelődési Egyesület műkedvelői karácsony másnapján jólsikerült műkedvelő előadást rendeztek özvegy Lafersné vendéglőjében. Az anyagilag és erkölcsileg jólsikerült est szereplői: Vicsok Etuska, Fárhas Jolánka, Horváth Puska, Horváth József, Mész Zsuzsika, Czifra Gizike, Király Piroška, Skoruttyák Antal, Vicsok Sándor, Imre János, Szalai István és Czifra Tibor voltak. — Karácsony első napján ugyancsak özvegy Lafersné vendéglőjében Würtz Jakab tanító rendezésében a katolikus iskolások karácsonyi játékokat mutattak be. A szereplők Papp Feri, Parkas Jani, Kémenci Béla, Szalai Feri, Czifra Béla, Horváth Imre, Kémenci Józsi, Dubinyi András, Király Jani, Horváth Lajos, Balogh Feri, Siposs Katica, Csizmadia Béla, Szalai Magduska, Király Katica, Nagy Pista, Molnár Rózsi, Godor Matildka, Lovas Katica, Baranyi Ilonka, Tóth Juliska, Kovács Annuska, Dubinyi Juliska, Papp Mariska, Nagy Rózsi, Kanyó Veronka, Kémenci Ilonka, Balogh Bandi, Dávid Miska, Juhász András, Németh Lajos, Molnár Józsi és Lavro Feri voltak.

SZÁMTAN

— **Károly, számítsd ki — mondja a tanítónéni. — Hét jiu akar csónakázni, de hárman nem kaptak odahaza engedélyt, hányan ülnék a csónakban?**

— **Heten — feleli gondolkodás nélkül a kis Károly.**

— Hatvan szegény gyermeket ruháztak fel Moravicán. A moravica szegény gyermekeket felruházó intézmény Dévay Lajosné reform. eszperes neje és Solya Mihályné vezetése és irányítása mellett karácsony estéjén szép ünnepély keretében ruháztak fel 29 fiú és 31 leánygyermeket. A lakosság segíteni akarása és jóindulata tette lehetővé, hogy a nemes akció ez évben is ilyen nagy sikerrel végződött. A vezetőség ezúton is hálás köszönetét fejezi ki úgy maga, mint a felruházott szegény gyermekek nevében azoknak, akik adományaikkal hozzájárultak, továbbá a kereskedők igen nagy részének, kik hatalmas mennyiségű cukorkát adtak össze erre a célra. A többi jövedelem a bál bevételéből, a református egyház és a bibliakör, valamint a KIE áldozatkészségéből jött össze.

Egyjórtnál rövidebb, hosszú és hosszú falomfosszon a Siera kávéval. Ugyan a kedves és szívesre is.

Siera

„Lux Radio” Mátyás Doslet, Neveit Sad, Kr. Alexandra 29

KUN ANNA MÁRIA:

Félig lehunyt szemmel

Csendes az este
távol képe
bennem él.

Ülök a kertben
szellő mellettem
lábra kél.

Csókra gondolok
fiatal vagyok
csoda vár.

Cseppnyi harmatot
megcsillogtatott
a holdsugár.

Hevítő lángot érzek
éget az élet
repül a lélek.

S hunyni tér az ész:
fejemre simul
egy forró kéz...

— Pacsiri hírek. A római katolikus iskolásgyermekek Buzás Béla tanító rendezésében a Behtler vendéglő nagytermében kitűnően sikerült vallásostárgyu színelőadást rendeztek. A darab címe »Az elveszett gyermek«. A nagyszámu közönség hálás tapsokkal honorálta a szereplők és rendező teljesítményét. — Ugyancsak a Behtler vendéglő nagytermében tartották előadásukat a Pacsiri vendégszereplő moravica mükedvelők, akik a Moravicán szép sikerrel előadott »Falu rossza« című énekes népszínművet adták elő. A bevétel tiszta jövedelmét a darab rendezője, az Önkéntes Tűzoltó Testület kapta, amely a pénzt felszerelésének kiegészítésére fordítja. — A Gazdakör lovas-szakosztályának műkedvelői karácsony másnapján előadták a Csikós című népszínművet, amely, dacára az előző napokon lefolyt előadásoknak, minden tekintetben nagyszerűen sikerült. Előadás után reggelig tartó tánc volt.

— Vegetáriánusok lettek a japán oroszok. Csodálatos, kiszámíthatatlan hatások vannak a háborúnak. Az emberek erkölcsét közöndomás szerint elvadija, de ugylátszik a vadállatok életmódját megszeli. A tokiói állatkertben például a ragadozók étlapja egészen megváltozott a kínai-japán háboru kitörése óta. A farkasok a lóhus helyett hurkát és főzeléket kapnak. Az oroszoknál főleg rizzsel etetik, csak néha kap egy kevés halat. A japán kormány ugyanis szigorú behozatali tilalmakat léptetett életbe és úgy az emberek, mint az állatok táplálkozásának a honi termeléshez kell alkalmazkodnia. A diétika szakértői különben állítolag kijelentették, hogy a növényi táplálék nemcsak hogy nem árt az állatkert ragadozóinak, hanem egyenesen kedvező hatást gyakorol egészségü állapotukra.

— Hol mulatnak a szombori urak? A szombori rendőrség letartóztatta Tarr Anna 50 éves asszonyt, akinek az Atanackovics utca sarkán kocsmája van. A rendőrséghez ugyanis feljelentés érkezett, amely szerint Tarrné kocsmája azzal gyanúsítható, hogy ott szombori urak és fiatal lányok találkoznak. A rendőrség részét tartott a kocsmában, ahol négy kiskoru leányt talált. Ezenfelül megállapították, hogy Tarrné italmérési engedély nélkül tartja a kocsmát. A rendőrség kerítés gyanuja miatt indított eljárást ellene, ezenfelül a pénzügyi hatóságok is eljárnak ellene, mert engedély nélkül mért ki szesz italokat.

— Iskolások felruházása Csurugon.

A karácsonyi ünnepekre a katolikus plébánia hivatal 6 télikabátot (3 fiú, 3 leány), 11 kötött kabátot, 10 leányruhát, 9 pár cipőt, 3 madrágot és 2 sapkát osztott ki a gyengeruházatu iskolások között. A felruházást lehetővé tette néhai Nagy Béla csurugi katolikus lelkész alapítványa 600 dinár, jelenlegi plébános 600 din., Kis sz. Teréz templomi persely 20 din., Jenei Jánosné 50 din., Farkas Pál 32.50 din., Bráza Ferenc 30 din., Boldizsár István, Benkő Mihály, Tass Antalné 20—20 din., Palásti Ferenc, Furó Imre 10—10 din. adománya. Balázs István 3 nadrágot, Bellai Gábor 1 pár cipőt, Benkő Mihály 2 pár cipőt, Crni Zsivkó 2 ruhára, Pavkovic Lázár 3 ruhára való szövetet adakoztak. A leányruhákat Benkő Mihályné készítette díjtalanul.

— «Ha van a természetben veszte, úgy én vagyok az!» A zop-poti játékkaszinó parkjában eszméletlen férfit találtak. Kabátjára gombostűvel cédula volt tűzve, ezzel a bucsuszózzattal: »Megyek a halálba, mert ha van a természetben veszte, úgy én vagyok az!« Kórházba vitték, gynomormosás után magához tért és rendkívül elégedetlenül vette tudomásul, hogy a »gyorsan ölő mérég« nem hatott. Kiderült, hogy mérég helyett hashajtót vett be a balkezes játékos.

— Laposra rágott ólomgolyók. Egy Walt nevű amerikai ember, aki azelőtt orvos volt, a st. louis kórházmuzeum rendelkezésére bocsátotta elődelnek ólomgolyógyűjteményét. Az elmúlt évszázad elején még nem ismerték az érzéketlenítő szereket s amikor a harcban megsérült katonákon súlyos műtétet kellett végrehajtani, az illető szájába adtak egy ólomgolyót s ráparancsoltak, rágja azt minden erejével. A nagy erőlködés közben aztán lefűrészték a katona kezét, vagy lábát. Az emberfeletti kínok közepette laposrágott ólomgolyók most kiállításra kerülnek.

— Kipeton szappanmentes hajszesz feloldja a fejbőr fölösleges zsirtartalmát, felszabadítja az eldugult mirigyjáratokat, megöli a kártevő baktériumokat, a vérkeringést fokozza, ami által lehetővé válik a haj dus fejlődése. Grossinger gyógyszerár, Noviszád.

— Bocsári hírek. A Kaszinó rendezési közgyűlésén az új vezetőség így alakult meg. Elnök Dublik István, alelnök Weismann Miklós, titkár Mai István, pénztáros Preszler János, könyvtáros Nothoff Miklós, háznagy Fölcher János, ellenőr Flah József. Választmányi tagok Hubert Ferenc, Holzinger Ferenc, Stein József, Till Márton, Barbic Antal, Hubert Lajos, Juszt István, Nothoff Benedek, Gancsler János, Czingráf István, Preszler Antal és Krottenthaler Péter. — A Gazdaiifjak egyesülete karácsony másnapján jól sikerült műkedvelő előadást rendezett a Fusch vendéglőben. — A Gazda- és Olvasókör január 2-án tartja meg rendezési közgyűlését.

— MEGHALT A RÁGÓGUMI FELTALÁLÓJA. Az ohioállambeli Daytonban, 76 éves korában meghalt Harkness Ede, a rágógumi feltalálója. Szerény jövedelmű házaló ügynök volt, midőn barátjának, William Wrigley-nek olyan élvezeti cikk gyártását ajánlotta, amelyet az ember folyton ehet és sohasem fogyaszt el. A két barát társaságot alapított és egy chicagói egyszobás műhelyben megkezdték a találmány gyártását. Ma a Wrigley-cég évenként egy millió dinár értékű rágógumit ad el.

Párizsban ritka látványosság a hó. Ha azonban — mint most karácsony előtt — havazik Párizsban, akkor a francia főváros fiatalsága nem bír jókedvében és még az utcákon is hőembereket állítanak fel, amint azt képünk is mutatja.

— Beküldött hírek. A noviszádi borbély és fodrászszövetség felkéri tagjait, hogy okvetlen jelenjenek meg ma este 8 órakor Jovana Szubotica ul. 9. szám alatt, ahol a vasárnapi munkaszünetről hozandó új kollektív szerződés megbeszéléséről tanácskoznak. — A jugoszláviai Hadirokkantak noviszádi kerületi tanácsának tudomására jutott, hogy egyik tagja, akit meghatalmaztak azzal, hogy Ófelsége II. Petar király arcképét és albumot árusítson a nincstelen hadirokkantak javára, az arckép és album eladásán kívül készpénzgyűjtést is kezdett a lakosság körében. A tanács ezután is felhívja a lakosságot, hogy ne adjon hitelt szavainak, mert senkitől ily gyűjtésre vonatkozó engedélyt nem kapott.

— Tíz éves, de már tizenhétstörte el a lába. Londonból jelentik: Kenneth Svartz 10 éves bathi fiú az idén kilencedik karácsonyát tölti kórházban. Csontjai olyan törékenyek, hogy eddig 17-szer szenvedett lábtörést.

— Székrekedésnél és emésztési zavaroknál igyunk reggel éhgyomor-ra egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet. Registr. od Minisztersztva szoc. pol. i Nar. Zdr. S. br. 85 od 154. 25 V.

KÖNYV

Megjelent Cziráky Imre „Mifelénk” című könyve

Kitűnő elbeszélőknek Cziráky Imrének husz remekbe készült elbeszélését tartalmazza a most megjelent új könyve. Címe: »Mifelénk«. Cziráky írói készségét, finom lelkiségét, jóízű humorát, zamatot gazdag nyelvezetét mi vajdaságiak már jól ismerjük, mégis nagy öröm, amikor az utolsó évek termését Cziráky így egybegyűjtve, csokorba foglalva nyújtja át nekünk. Könyvének részletes ismertetésére rövidesen visszatérünk, egyelőre csak annyit, hogy a 160 oldalas jó papírra nyomott és szépen kiállított könyvet a Reggeli Újság kiadóhivatala az érdeklődőknek szívesen megküldi. A könyv ára fűzve 25.— és kötve 35.— dinár.

SPORT

Vasárnap kezdődnek a liga téli serlegmérkőzései

— Mi lesz a héten? —

A bukaresti Vénusz, a román bajnokságot, az Ujpest elleni mérkőzése után is Budapesten maradt s ma délután a Portugália ellen készülő válogatott keretből összeállított csapattal mérkőzik.

A Ferencváros is ma játssza harmadik máltai mérkőzését, ezúttal a Sloma Wanderers ellen, míg szombaton és vasárnap a St. Georges illetve Nagy nevű csapat lesz a zöldfehérek ellenfele.

A Hungária vasárnap óta pihen Lisszabonban, holnap azonban igen nehéz mérkőzése lesz a lisszaboni válogatott csapat ellen. Szombaton a lisszaboni Sporting, vasárnap pedig az FC Portó lesz a magyar bajnokságot ellenfele s ezek közül főleg az FC Portó veszélyes.

A tizenkettedik órában végre erősít a NAK

Hét új játékost szerezték a kékfehérek

A NAK az utóbbi időben olyan gyenge eredményeket ért el, amelyek nem álltak arányban az egyesület nagy múltjával és sokszor keserves csalódást okoztak a kékfehérek nagyszámú tőborának. Az egyesület vezetősége maga is belátta, hogy valamit tenni kell és Szuszedszki János, az új sportkapitány nagy lelkesedéssel és hozzáértéssel látott neki a csapat felújításának.

A Radnicski elleni serlegmérkőzésen már be is mutatkozott két új ember: Willner (volt Rapid) és Longaver, a NAK volt játékosa, aki legutóbb a novivrbázi Dulcisz tagja volt. Mindkettő elég szép sikerrel mutatkozott be.

A kékfehérek vezetősége azonban nem állt meg a félúton s leszerződött a szuboticei Szlávia négy játékosát, úgymint Demeter és Speljár csatárokat, Rukavina háttérőrt és Szabó kapust. A szuboticei Szlávia, mint ismeretes, feloszlott s ezek a játékosok azonnal játszhatnak a NAK-ban, mielőtt a JNSZ tudomásul veszi a feloszlást, ami már csak formáság. A NAK már be is nyújtotta a négy játékos igazolását a noviszádi alszövetségnek.

A Kispest szombaton Casabiancában, vasárnap Marokkóban játszik, a délmagyar amatőr válogatott pedig ma Toulouse, vasárnap Bordeaux francia városokban vendégszerepel.

Mozgalmas lesz vasárnap a jugoszláv futballfront is, amikor megkezdődnek a ligacsapatok téli serlegmérkőzései. A párosítás a következő:

Beograd: BSK—BASZK és Jugoszlávia—Jedinstvo.

Zagreb: Gragyanszki—Konkordia és HASK—szpliti Hajduk.

Ezenkívül Beogradban lesz még egy délelőtti mérkőzés vasárnap a Jedinstvo-pályán, ahol a beográdi alszövetség második és harmadik válogatott garnitúrája méri össze erejét.

Szekevényessy Piroska és Attila, a világhírű magyar műkorcsolyázó pár, a karácsonyi ünnepek alatt óriási sikerrel vendégszerepelt a berlini Sportpalastban.

A NÉGY SKANDINAV ORSZÁG EGYÜTT JÁTSZIK FUTBALLBAJNOKSÁGOT

A skandináv futball továbbfejlesztésére érdekes határozatot hozott a három skandináv állam futballszövetségének együttes ülése. Elhatározták, hogy a jövő évtől kezdve »skandináv ligát« alapítanak.

A skandináv ligában tíz csapat fog játszani. A három legjobb svéd, a három legjobb norvég, a három legjobb dán és a finn bajnokságot.

Ugy látszik, náluk sikerült megvalósítani azt az ötletet, amelyen a középeurópai futball már évek óta vajudik és amelynek első kísérlete a Középeurópai Kupa volt.

A skandináv államok tervezete kétségkívül figyelemreméltó és fejleszteni fogja az északi futballsportot.

Rövid sport hírek

A beográdi KK-konferencia színhelye a Majestic-szálloda lesz, ugyanott fognak lakni az egyes futballszövetségek küldöttei.

A londoni Daily Mail sportrovatában egy volt válogatott játékos össze hasonlítja a mai futballt a régivel s cikket ezzel a leújtó mondattal fejezi le: „A mai futballisták nem tudják vagy már elfelejtették, hogyan lehet a futballt jól és szórakoztató módon játszani.“ Haj, azok a régi szép idők!

Ankara válogatott futbalcsapata az első mérkőzésen 2:2 arányú döntetlent, második mérkőzésén 5:3 arányú győzelmet ért el Bukarest csapata ellen, amelyből természetesen hiányoztak a Budapesten tartózkodó Vénusz játékosai.

Az amerikai Budge újabb vereséget szenvedett Sidney-ben. Ezúttal a német von Cramm győzte le „a világ legjobb játékosát“, mégpedig simán 6:1, 6:4 arányban.

A bécsi Rapid beográdi ellenfele január 9-én, a Politika értesülése szerint nem a BSK lesz, hanem a jugoszláv válogatott keretből összeállított csapat. A BSK ugyanis ezen a napon kupamérkőzést játszik.

KUGLI HIREK

A noviszádi Keramit karácsony két napján a Bauer-pályán jó sikerrel díjversenyt rendezett, amelyen a férfi diákok a következők nyerték: Varga (Heraklesz) 21 fával, Mohr, Biczó és Szuszedszki (Zmajevac) 20-20 fával,

Peikert (Sofőrök), Fancsó és Sárceev (Heraklesz) 19-19 fával. A női díjnyertesek: Bauerné, Kisztné, Borosné és Szlobodáné.

Bácskogradistái hírek. A Fortuna János-napján meleg ünneplésben részesítette elnökét, Suta Jánost. — A Benz Józsefnél rendezett díjversenyen Buttis Pál, Benz József, Csáki István, Benkő József és Antal József nyertek díjat 18 illetve 17 fával. — A Kozlik Sándornál rendezett díjverseny győztesei: Sula Imre, Galacz András, Radatovics János, Velicki Uros, Kozlik Sándor és Szabolcski Lajos 20, 18, 17 illetve 16 fával.

Egyesületi élet

Vallásos színelőadás Mólón

Karácsony első napján lélekemelő színelőadásban volt része Móló közönségének. A Móló Katolikus Ifjúság műkedvelői a Sábli-féle vendéglő nagy színháztermében két megható színdarabot adtak elő.

Bevezetésül Kolonits Sándor állam és magyar nyelven két verset szavalt. Ezt követte a „Fehér galambok“ című 2 felvonásos vallásos színelőadás, melyet a szereplők meleg átérzéssel játszottak. A tapsvihar elcsendülése után Trenka Bözsike nagyon kedves, szép alkalmi költeményt szavalt, mely összhangba kapcsolta az utána következő 3 felvonásos »Betlehem« című vallásos, mélyen megható karácsonyi énekes páztor játékot.

A darabban közreműködött a móló Dalkör énekkara szép énekszámokkal, amelyeket a közönség zúgó tapsviharral megújratott.

A műkedvelő gárda összes szereplői, a kis angyalkák is, bebizonyították, hogy a színdarabok benső értelmét átérzve, érzésekre párosult rátermettséggel töltötték be szerepüket. A kicsinek bizonyult termet zsufolásig megtöltő közönség könnyhullajtásokkal vegyült zúgó tapsviharral honorálta az előadásokat. Külön dicséret illeti a rendezőket akik fáradságot nem kímélve nagy szakértelemmel buzgólkodtak a színdarabok betanításának nehéz munkájában. Az előadás után reggelig tartó tánc következett.

A petrovgrádi Magyar közművelődési Egyesület Mindenki karácsonyfája címen karácsonyi ünnepélyt rendezett a Vojvodina szüterein helyiségében. A megnyitó-beszédet Marton Andor igazgató mondta, utána a gyermekszereplők Nyáray Rezsőné, Oroszi Margit betanításában karácsonyi meséjéket, szavaltokat és énekszámokat adtak elő, majd 285 szegény magyar gyermeknek szeretetsomagokat osztottak ki.

Az adai Szivgárdisták karácsony napján délután nagyszámú közönség előtt a Centrálban vallásos tárgyú előadást rendeztek, amely a könnyekig meghatóta a közönséget. Előadták az: »Utak vége« és az »Utca gyermeke« című karácsonyi darabot 5 felvonásban. A szereplők: Girizd Rózi, Ivanics Eta, Ivanics Bözse Margit, Tóth Annus, Kaszás Ilonka, Pámer Marcel, Kornlós Matild, Kocsis Inci, Kopasz Eszti, Tóth Tera, Szécsényi Aranka, Hajnal Ica, Krizsán Margit, Kaszás Margit, Török Bözse, Tóth Juci, Mészáros Vera, Baló Margit, Tóth Jusi, Horváth Maris, Bernáth Tera, Huszágh Ilonka stb. mind kitűnően játszották szerepüket. A rendezés nehéz munkáját Dobó M. Bodgias nővér végezte nagy hozzáértéssel.

„Vidéki Kupa“ a szuboticei alszövetségben

Dr. Ludajics alszövetségi elnök javaslatára a szuboticei alszövetség vidéki egyesületei vasárnap, január 2-án ülésre jönnek össze Szuboticián, amelynek tárgysorozata a következő:

1. A „Vidéki Kupa“ kiírása.
2. A vidéki bírótanfolyamok kérdése.
3. Az egyesületek meggyőzésa a bíróküldés ügyében.
4. Esetleges indítványok.

A konferenciára, amely a szuboticei alszövetség hivatalos helyiségében lesz 9 órai kezdettel, a konferenciát előkészítő apatini Tri Zvezde a következő egyesületeket és sportvezéreket hívta meg: Jugoszlóvén (Szentia), Szentia AK, Gragyanszki és Szlávia (Szaribecse), Dulcisz és VSC (Novivrbász), ISK (Kula), Sport (Szombor), Odzsaci SC, Bajmoki AK, Bezdáni SE, Tri Zvezde, azonkívül dr. Ludajics Sztanoje (Szentia) és Szegedinszki Nesztor (Szubotica).

A Tri Zvezde felkéri az említett egyesületeket, hogy a konferenciára legalább egy-egy megbízottat küldjenek el s ha ezt nem tehetik, levélben jelentsék be hozzájárulásukat.

Hogy áll fel a magyar válogatott Lisszabonban?

A magyar válogatott január 9-én, mint már jelentettük, Lisszabonban a portugál válogatott ellen játszik. Dr. Dietz szövetségi kapitány csapata kijelölésénél kénytelen volt figyelmen kívül hagyni a Máltában portyázó Ferencvárost s ezért a válogatott gerincét a Hungária alkotja, amely éppen Portugáliában tartózkodik. A lisszaboni mérésre a magyar tizenegy így sorakozik fel:

Szabó — Miklósi (Szürketaxi), Bíró — Gyarmati (Szeged), Turay, Dudás — Sas, Vincze (Ujpest), Szendrői (Elektromos), Zeengellér (Ujpest) és Titkos. Az a 6 játékos, akinél nem tüntettük fel az egyesületét, a Hungária tagja.

SZÍNHÁZ-FILM

A „Magdát kicsapják” című vigjátékot most veszik fel filmre

Kádár Miklós pompás vigjátékát vasárnap mutatják be Noviszádon

Budapesten és Magyarországon többi városainak színházain, de egyéb külföldi városokban is nagy sikerrel sorozatos előadásokban adták Kádár Miklós pompás három felvonásos vigjátékát a »Magdát kicsapják« címűt. A darab nagy sikere készítette az egyik filmvállalatot arra, hogy azt filmre is vigyék. A budapesti Hunnia stúdióban most készülnek a filmfelvételek és beavatottak biztosra veszik, hogy a filmnek éppen olyan nagy sikere lesz, mint volt a színdarabnak.

Ezt a nagyszerű pompás vigjátékot mutatják be Noviszádon január 2-án, vasárnap este fél kilenc órai kezdettel a Szloboda szálló nagytermében színpadán. Az előadást a noviszádi forgalmi és egyéb nyugdíjasok egyesülete javára rendezik.

Az egyesület a legjobb noviszá-

di prózai műkedvelőket nyerte meg szereplésre és így a vasárnap esti előadásnak nagy sikere lesz. A címszerepet Spirka Inci alakítja, aki újabb nagy sikert akar aratni a darabban, mellette azonban még sokan jutnak nagyon há- lás szerepekhez, így Gieskann Károly, Horel Nusi, Gausz József, N. Weisz Elza, Szabady Noémi, Rél Böske, Neumanna Magda, Halász Boriska, Grossepeisz Ilia, Hajdu Vince, aki rendezi is a darabot, továbbá Serlegi József és mások.

A jegyelővétel már megkezdődött Ábrahám János könyvkereskedésében és a Lipkovicz trafikban, ahol 40, 30, 20, 15 és 10 di- náros áron lehet jegyeket kapni.

A rendező egyesület külön meglepetést is tartogat a közönség részére és a 600., 700. és 800. látogató szép ajándékban részesül.

A „Legnagyobb Hatalom” óriási sikert aratott Szrbobrában

Hosszu és lelkiismeretes készülődés után a Szrbobráni Cecilia Egyházi énekkar, karácsony első napján színrehozta Illyésné Ferenczi E. »A legnagyobb hatalom« c. három felvonásos 32. nótával tarkított, vidám népszínművét. A közönség zsufo- lóságig megtöltötte az Ipartestület nagytermét.

A függöny felgördült és gyönyörűen díszített, látványos színpad ragadtatta el a közönséget. Falusi színpompás biróház, élő virág az ablakokban, élő fák az udvaron — Pentz Kornél rendező, mint díszlettervező is remekelt! De az előadás is természetesen élthű s magas nivóju volt. A Cecilia bebizonyította, hogy megérdemelte a díjverseny népszínmű csoportjában elnyert első díjat.

Andróczki Imre ismételtelen bebizonyította, utólráhetetlen alakításával, hogy a legjobb szrbobráni műkedvelő. Törvénybírói alakítása tökéletes volt. Minden mozdulata, szava tap- sot érdemelt. Karesi fiát Fehér István új szereplő alakította. Róla is csak a legszebbet és legjobbat lehet mondani. Szereptudása, átérzése, pompás hangja egycsapásra meghódította a közönséget. Kitérő volt. — Tojzán Sándor a falu bírójának bebizonyította, hogy nem ok nélkül kapja állandóan a bírói alakításokat. Ráter- mettsége, megérzése, tudása nagy- szerű volt. Feleségét Julis bírónét — Peczené Tóth Terka alakította. Mint- ha az író neki írta volna a szerepet. Eddig is mindig elsőrangú alakítást nyújtott, de mostani bírónéja tető- pontja volt a műkedvelői színjátszás- nak. Sárkát a szerelmes leányzó- t Gaál Pannika vitte élethűen színre. Hü alakításával, jó játékkal, első- rangú szopránján előadott nótáival elragadta a hálás közönséget. A bírói háznál kihasználta s megtört ro- koncselédet, a rövidszű Pirost. Lu- dás Juszitka alakította utánozhatat- lanul. Kiváló szereplő, életének ta- lán a legjobb játékát adta. Komo- lyabban s hübben lejátszani a nevet-

tően komikus, de butaságában is jólelkű Pirost, alig elképzelhető. — Hangja is kellemes, fülbeaszó. — Partnerével Andróczki Péterrel, a mindenkiben hozzá illő Palkó kocsi- sial — aki szintén elsőrangú alakítást nyújtott — sok-sok derűs percet szer- zett a közönségnek.

A másik komikus párt a papucs- hős — iszákos Mihályt s a cifrásko- dó, kardos, s szép szlovák asszonyt Gaál Géza és Bálint Teruska vitték színpadra nagyszerű, nevetető meg- játszással. Köszönjük Mihálynak és Hancsának igazi játékkal nyújtott élvezetet, sok nevetést. Az utóbbi- nak ruházata s természetes s tüzes verekedése is dicséretet érdemel. — Csizmár Béla, a bonyodalmakat kel- tő Tóni gazdalgény szerepében első- rangut nyújtott. Kellemes hangjá- val, jó játékkal igazolta a neki kijá- ró dicséretet. Hugyik Sándor bár elő- szőr volt színpadon, rövid szerepében megmutatta, hogy rövid idő múlva mint a legjobb szrbobráni műked- velőt fogják emlegetni. Az ujoncok közül jó volt Tóth Sándor is, Mol- nár Lajos, kis szerepével is igazolta, hogy minden téren a legnagyobb stí- lű szereplő. Játékmódora, maszkja kiváló. Cigánypartnerével Léderer Józseffel és Kiss Károlyval sokat meg- nevettek a közönséget. Apró szere- pükben is jó mozgásukkal s színes magyar ruhájukkal nagyon jók voi- tak: Kiszalák Anica, Balanek Mag- duska, Gyertva Mancika, Schleif Etelka, Nacs Gizike, Romek Irénke. Csordás Lajos, Brasnyó János, Gaál Sándor, Brasnyó Gyula és a kisfiu szerepét oly nagyszerűen játszó, a 11 éves gyermek szereplő Tóth Nán- dika.

Külön elismerést s lelkes dicsé- ret érdemel Lestár Ferenc a pati- nás nevű sugó, ki sokban hozzájár- ult a darab sikeréhez nagyszerű su- gásával, amit még az első sorból sem lehet hallani. A zenét a Cecilia mű- kedvelő zenekara szolgáltatta meg- e- képpen jól, amiért a szorgalmas zené-

szek külön dicséretet érdemelnek. Az előadás nagy sikeréért legelső sor- ban természetesen Pentz Kornél fá- radhatatlan rendezőt illeti a legna- gyobb dicséret. Áldozatkészsége s munkája újabban csak növelte sike- rét.

Az előadást közkívánatra megis- mételik az Ipartestület nagytermé- ben Szilveszter estéjén nyolcórai kezdettel a már ismert helyárrakkal. Jegyek Pentz Kornél órászületében kaphatók.

A „Sárgapitykés közlegény” nagy sikere Kulán

A kulai Jugoszlóvenszki Sport Klub nagy anyagi áldozatok árán megszerezte Erdélyi Mihály legújabb operettjének a Sárgapitykés közie- génynek előadási jogát, amelyet karácsony másnapján a Vojvodina szálló színháztermében hozott szín- re zsufoolt ház előtt. Oly nagy volt ezuttal is az érdeklődés, hogy a tél 9 órákor jövők hely és jegy hiányá- ban visszafordulhattak. Ehhez ha- sonló anyagi sikere a JSK-nak fenn- állása óta még nem volt. Az anyagi sikerhez az erkölcsi siker is járult.

Erdélyi operettje vidéki színpadra alkalmazva gondolkodásra készítette a nézőt, miután sok benne a kép és időbeli változás és ezért az előadás sokat veszít gördülékenységéből és illuziót keltéséből is. — Az új ren- delet pedig — amelynek értelmében a szövegben változtatásokat kellett eszközölni, meglehetősen zavarólag hatott úgy a szereplőkre, mint a nézőkre is. Ettől eltekintve a JSK mű- kedvelő gárdája szépet és nagyon jót nyújtott. Nagy meglepetést kel- tettek az ötletesen és ügyesen terve- zett és összeállított díszletek, a nagy szerű és szép kosztümök, jól betan- ult és előadott énekszámok és az egyes jelenetek közé beiktatott gör- lő jelenetek. A szereplők nagy igye-

kezettel játszottak amit a közönség számos nyíltszíni tapssal vagy ujrá- zással jutalmazott.

A női főszerepekben: Flamm Rózi, Kovanda Józsefné és Kovács Dezsőné arattak megérdemelt sikert, az epi- zód női szereplők is Sztankovics El- za, Tóth Éva, Braun Irma kifogás- talan alakítást nyújtottak. A férfi főszerepekben Csányi Dezső, Radeka József, Szukola Ferenc, Juhász Sán- dor egyaránt régi kiforrott műkedve- lői rutinnal játszottak, a kisebb sze- repekben: Kőszegi Nándor, Mészáros László, Baranyi Márton és Dobosi Lacika voltak igen jók. Külön me- gemlítjük még a tehetséges görllőket is, akik szép és kecses táncszámaik- kal a siker méltó részeseivé váltak. A görllők voltak: Péter Rózsika, Do- bos Margit, Preininger Rózi és Schulz Ferencné.

Az operett rendezése, a táncszá- mok betanítása, Radeka József, Csá- nyi Dezső és Braun Simon érdeme, míg az általános propaganda és az előkészítés elvégzéséért Kovács De- zső pénztárnokot illeti dicséret. A kísérő zenét Scholl Gusztáv vezetésé- vel jó volt.

A JSK műkedvelő gárdája vasár- nap Vrbászon vendégszerepel.

esz—ál

Hatalmas sikert aratott a „János” bemutatója Sztáribecsen

Karácsonyi színelőadás a sztáribecsei Kat. Legényegyletben

A sztáribecsei Katolikus Legény egylet kulturbizottsága, mely már sok kitűnő műkedvelő előadás megrendezésével örvendeztette meg Sztáribecse közönségét, kará- csony első napján Bus-Fekete László »János« című háromfelvo- násos, sok sikert elért vigjátéká- val kedveskedett közönségének. Az egyesület színháztermét zsufo- lóságig megtöltötte az előadás iránt érdeklődő közönség. A színdarab egyes szerepeit Sztáribecse leg- jobb műkedvelői alakították. A hálás közönség az egyes jelene- tek és a felvonások után lelkes ovációban részesítette a szereplő- ket.

A női főszerepet, Ilona grófnét, Sztáribecse egyik legjobb női mű- kedvelője Ruzitska Inci alakítot- ta. A sok tudást megkívánó és fordulatokban gazdag szerepében igazi színészi képességről tett ta- nuságot. Inhoff István volt a komornyikból képviselővé lett Já- nos. A változatos szerepének min- den jelenetét tökéletes átérzéssel

adta. Tulzás nélkül mondhatjuk, hogy erre a szerepre megfelelőbb műkedvelő nem akadt volna.

Tihanyi László nagyszerű átér- zéssel elevenítette meg a gróf- miniszterelnököt. Színpadi mozgása minduntalan a régi kipróbált mű- kedvelőt árulta el. Zimányi And- rásné, mint a miniszterelnök fele- sége nyújtott kiváló alakítást. Zi- mányi Andrásné is a legjobb be- csei női műkedvelők közé tarto- zik. Ezzel az alakításával csak gyarapította eddigi sikereit.

Sárvári Ferenc kitűnően adta az apósa, a miniszterelnök jóvoltá- ból mandátumhoz jutott képvisel- lőt.

Kisebbszerepekben az előadás sikeréhez hozzájárultak: Sági Man- cika (Juci), Kovács Gyula (ripor- ter), Zimányi András (Ferenc), Fo- dor Cucus (szobalány), Pavlák Gyula (szereplő).

Az előadást sok hozzáértéssel Tihanyi László rendezte. Az elő- adás után reggelig tartó tánc kö- vetkezett.

A méltóságos asszony az adai Rad- nicski előadásában. Az adai Radnic- ki műkedvelő gárdája karácsonykor színre hozta Békeffi és Stella Ador- ján: A méltóságos asszony c. 3 felvo- násos vigjátékát. A Central nagy- termének befogadóképessége kicsiny- nek bizonyult a szépszámban meg- jelent hálás közönség részére. A sze- replők mind jó alakítást nyújtottak. Élethűen játszotta a méltóságos asz- szony szerepét Kocsis Rózsika, kitű-

nő partnere Gaál Sándor volt. A többiek is: Varnyu Sándor, Ularik Etelka és Bözsike, Juhász Margitka, Horváth József, Némedi Mancika, Csányi Katóka, Ferenc és Margitka, Sterbik Sándor, Czabafi István, Szü- gyi Ilonka, Némedi Juci és Török Já- nos mind otthoniasan feltalálták ma- gukat a színpadon. Rendező: Nagy László volt. Az előadást reggelig tartó tánc követte.

—o—

HERSAN TEA

JÓL HAT a gyomorra, májra és vésdre.
SEGIT az érelmeszesedésnél és az aranyérel.
KÖNNYITI a reumatikus és csontbetegség
fájdalmait.
ENYHITI fájdalmait a havi tisztulásonál
(menstruációval)
ELTAVOLITJA időszakos kövérést és
karcsvá teszt.
Kapható minden gyógyszerárban
Reg. S. br. 1937/1030

Karácsonyi szinelőadások a szubotocai Olvasókörben

Jó hangulatban folyt le a karácsonyi táncmulatság

A karácsonyi ünnepek alatt változatos, gazdag színházi programja volt a szubotocai Magyar Olvasókörnek. Karácsony első napján délutáni előadáson Bus Fekete László »János« című vígjátékát, vasárnap délután pedig az »Utolsó Verebély-lány« című operettet ismételték meg telt ház előtt szép sikerrel. Karácsony első napján operettbemutatót tartott a kör társulata. Szántó Armand és Szécsény Mihály »A romantikus asszony« című operettje került előadásra Szabó Marci rendezésében.

A premiéren, valamint a vasárnap esti második előadáson telt ház gyűlt össze az Olvasókör színháztermében, sajnos azonban sem az operett, sem pedig az előadás nem közelítette meg azt a színvonalat, amihez az idei szezon eddigi előadásain már hozzá szokott a közönség. Ötleket, értelmet senki sem kíván operettől. A romantikus asszony azonban még az átlagos mértéket sem üti meg. Nagy színpadokon elért előadás-sorozatai kizárólag a revüszereű díszes kiállításal magyarázhatók meg, ezt pedig nem nyújthatta a

kör társulata. Így kárbaveszett a szereplők minden igyekezete, a közönséget nem lehetett felmelegíteni és csak ritkán verődtek tapsra a tenyerek.

A szereplők közül Kun Szabó Ily, a szubotocai műkedvelőelőadások népszerű primadonnája a közönség részéről arra a szeretetre talált, amit kellemes hangjával, kedves játékaival a viszontlátás örömeiben mindenképpen megérdemelt. Kelemen Mancsi kitűnő szubrett, Keresztesi Kissé tulzott, Garai Béla megszokottan jó volt, sikere volt Kóhalmi Pálnak, valamint a kisebb szerepekben Nöszt Bélának, Hollósi Bandinak, Eber Erzsikének, Szendi Józsefnek, Kovács Vidornak, Farkas Károly, Rózsa Istvánnak és Kolozsi Gézának. Várhegyi János orosz-lánkkörmei epizód szerepében is megmutatkoztak. A táncokat Landau Juliska ötletesen kreálta és tanította be. Az operettzenét Kampós Etelka és Richter János két zongorán szolgáltatta.

Vasárnap este megtartották az Olvasókör szokásos táncmulatságát, amely legjobb hangulatban a hajnali órákig tartott.

Az Ecet és olaj előadása Sztáribecsen

A sztáribecsei Földműves Ifjúsági Egyesület kitűnő gárdája nagy sikerrel adta elő a zenés vígjátékot

A sztáribecsei Földműves Ifjúsági Egyesület jó hírű műkedvelő együttese karácsony első napján este telt ház előtt adta elő Siegfried Geyer és Paul Frank: Ecet és olaj című zenés vígjátékát.

Az előadáson kitűnő játékokkal kitűntek: Sveitzer Jucika (Anni), Argyellán Mariska (Mari minden), Kiss Magduska (nevelőnő), Horváth János (boltos), Pavlics István (Józsi), Várkonyi Mihály

(Géza), Nagy Ferenc (Szendrei). Jók voltak: Varnyu Bözsike (fiatal nő), Ferenc Juliska (Veronka), Varnyu András (Kovács könyvelő). Kiseb szerepükben az előadás sikeréhez hozzájárultak: Ferenc Ferenc (rendőr), Németh Bözsike (Rita), Varnyu Ilus (Ilus), továbbá Szarvas Vicuska, Argyellán Imre, Busics Mancsi. Az előadást, mely után reggelig tartó tánc következett, több tagból álló bizottság rendezte sok hozzáértéssel.

Jézus szava — filmen. A londoni filmcenzurabizottság elhatározta, hogy a jövőben csak akkor enged meg, hogy Jézus hangosfilmeken megszólaljon, ha a szöveg a biblíából való.

— Nem szabad többé lakmározni a német színpadokon. A német birodalmi színházi kamara feltűnő rendelete a színpadi élelmiszerek használatáról most jelent meg a »Die Deutsche Artistik« című hivatalos lapban. Ez a rendelet kimondja,

hogy a négyéves gazdasági terv keresztülvitele miatt mindennemű olyan táplálék pazarlása, amely a német nép számára fontos, tilos. Eppen ezért közli a birodalmi színházi kamara, hogy színpadon tojást, tejet stb. nem szabad felhasználni és nem engedélyezik az élelmiszer használatát a bűvészek, bohócok stb. produkciójánál sem. Az élelmiszerek ilyen felhasználását a legszigorúbban büntetik.

KÖZGAZDASÁG

Az új kereskedelmi törvény

Fordította: Dr. Kerényi Dezső ügyvéd (Novisád)

(3) Ha az alapszabályok másképpen nem rendelkeznek, az utólagos pótbefizetéseket csak a befizetést eszközölt összes tagoknak lehet visszatéríteni, és azt is csak az általuk vállalt alapbetétek arányában. A visszatérítést csak 3 hónap eltelte után lehet teljesíteni attól számítva, amikor a társaság a visszatérítési határozatot egy hétnél nem rövidebb sem két hétnél nem hosszabb időtartamokban háromszor meghirdette.

(4) A társaság csődjében az utólagos pótbefizetésen alapuló követeléseik tekintetében a tagok csak a többi hitelezők után kaphatnak kielégítést, kivéve ha a visszatérítésről szóló határozatot a csőd nyitása előtt legalább egy évvel meghozták és a 3. bekezdés szerinti háromhavi határidő a csőd megnyitása előtt letelt.

(5) Az utólagos pótbefizetési kötelezettség nem csökken azon összegekkel, amelyeket a már teljesített utólagos befizetésekből visszatérítették.

Kölcsönbe és használatra adás

440. §.

(1) A tag vagy hozzátartozója (303. §. 1. bek.) részéről a társaságnak adott kölcsönt a társaság csődje esetén csak a többi csődhitelező kielégítése után lehet kiegyenlíteni, a tagok nem azon kötelezések sorrendjében, mellyel nekik az utólagos pótbefizetéseket visszatérítik.

(2) Ha a társaság a csődmegnyitást megelőző utolsó év folyamán a tagnak a kölcsönt egészen vagy részben visszaadta, a tag a csődtömeg gondnok kívánságára köteles visszatéríteni mindazt, amit felvett, amennyiben az a többi csődhitelezők kielégítésére szükséges, még akkor is, ha a csődtörvény szerinti beszámítás feltételei fenn nem állanak.

(3) Azon tárgyak tekintetében, amelyeket a tag vagy hozzátartozója (303. §. 1. bek.) bármely más alakban a társaságnak használatra adott, a társaság csődje esetén a csődhitelezőknek a használatba adás után felmerült követeléseivel szemben, igényjogot vagy külön kielégítési jogot csak akkor érvényesíthet, ha a használatba adást és azok jogalapját a cégjegyzékbe bejegyezték és meghirdették. Ez érvényes azon végrehajtások tekintetében is, amelyeket az említett fajta tárgyakra más társasági hitelezők vezetnek. Ezen rendelkezések nem érvényesek azon jogok tekintetében, amelyeket valamely nyilvános könyvbe vagy más nyilvános jegyzékbe való bejegyzés által lehet megszerezni.

(4) Ezek a rendelkezések érvényesek azon tagra nézve is, aki a csődmegnyitást megelőző utolsó év folyamán megszűnt a társaság tagja lenni, a 3. bekezdés esetében azonban csak akkor, ha a tárgy még a társaságnál található.

A társasági betétek

441. §.

Általános rendelkezések

(1) Amennyiben az alapszabályok másként nem rendelkeznek, minden tag társasági betétjét az átvállalt alapbetét összege szerint kell meghatározni.

(2) Minden tag csak egy részesedésre tarthat jogot. Ha a tag a társaság alapítása után alapbetétét vesz át, vagy más betéteket megszerez, az ő részesedése aránylagosan növekszik. Azonban harmadik személyeknek az előbb vagy később szerzett betéten a szerzés időpontjában fennállott jogai, valamint az előbb vagy később szerzett részesedéshez kötött külön társasági jogok vagy külön kötelezettségek, nem terjednek ki a részesedés többi részére.

(3) A tagoknak a részesedésükről kiadandó okiratok nem szólhatnak sem bemutatásra, sem rendeltetésre.

(4) Tilos oly okiratok kibocsátása, amelynek bemutatásától volna függővé téve az évi nyereség kifizetése.

442. §.

A részesedések könyve

(1) Az üzletvezetők kötelesek részesedési könyvet vezetni, amelybe rögtön a társaságnak a cégjegyzékbe jegyzése után be kell vezetni minden tag vezeték és keresztnévét (cégét, elnevezését), foglalkozását és lakhelyét (székhelyét), a tag által vállalt alapbetét összegét, az arra és az utólagos pótbefizetésre tett fizetéseket, valamint az azon részesedéshez kötött külön jogokat és kötelezettségeket.

(2) A részesedési könyvbe haladéktalanul be kell jegyezni az 1. bekezdés szerint eszközölt bejegyzések tekintetében beálló minden változást, valamint a részesedés megosztását és megterhelését. A tagok kizárását, a tulajdonosoknak a 432 és 433. §§. rendelkezései alapján történt minden változását, valamint további alapbetétek átvállalását, alapbetétek leszállítását és utólagos pótbefizetések visszatérítését, az üzletvezetők haladéktalanul, bejelentés nélkül is, míg a többi változásokot, megterheléseket és megosztásokat valamely résztvevő bejelentése folytán és szabályos okirat alapján jegyzik be.

(3) Az üzletvezetők, a megterhelésen kívül, a betétek minden változását, amennyiben az a változás a törvény által a cégjegyzékre előírt valamely más bejelentésből nem látható, kötelesek a bejelentéstől számított három nap alatt a cégbíróssággal írásban közölni. Amellett az üzletvezetők minden év január folyamán kötelesek a bírósághoz beadni a tagok névsorát, alapbetétjüket, befizetéseik és a visszatérítések megjelölésével. Ha az elmúlt naptári évben nem történt változás, ezt új névsor nélkül jelentik.

(Folytatjuk)

A vasúti áruszállítási díjszabás egyszerűsítése és felemelése

50 kilométeren aluli és 500 kilométeren felüli távolságon o'csóbb, 50-500 kilométeres távolságon belül, drágább lesz a vasúti szállítás

Az országos tarifa-bizottság február közepén ül össze, hogy tárgyalja a vasúti áruszállítás díjszabásának egyszerűsítésére és felemelésére vonatkozó javaslatot.

Az új díjszabás az, hogy a rövid és hosszú távolságokra leszállítja, a középtávolságokra pedig felemeli a díjszabást.

A vezérigazgatóságon azzal számolnak, hogy a tarifaelemelés következtében az

államvasutak jövedelme évi 150 millió dinárral fog emelkedni. A hosszú távolságok tarifájának leszállítása nem sok hasznot jelent a belföldi kereskedelemnek, mert ez főleg a tranzitszállításokra vonatkozik.

Kereskedelmi körökben örömmel fogadják a tarifa egyszerűsítésének tervét, szükségesnek tartják azonban felhívni a figyelmet arra, hogy az egyszerűsítés végrehajtásánál ügyeljenek arra, hogy ez ne jelentsen veszélyt a belföldi kereskedelemnek.

Közgazdasági rövid hírek

A noviszádi villamossági r. t. 22 millió dináros alaptőkéjét 30 millió dinárra emeli fel, úgy, hogy 32.000 darab 250 dinár névértékű új részvényt bocsájt ki.

Németország külkereskedelmi mérlege az idei év első tizenegy hónapjában 420 millió márká felesleggel zárt.

Kanada a japán-kínai háború ellenére is növeli kivitelét mindkét államba. Japánba az idén a július-szeptember évnegyedben 37 százalékkal többet szállított, mint tavaly, de a japán behozatal is emelkedett 27,5 százalékkal.

Az osztrák-magyar vegyes bizottság befejezte tárgyalásait. Megállapodtak a magyar lisztnek Ausztriába való szállítására ügyében, ugyancsak elvi megállapodás létesült a magyar szállítmányok kivételéről is.

Budapesten január havában angol-magyar kereskedelmi tárgyalások indultak meg „uriember megegyezés” ügyében.

ALBANY ÁLLAM XIV. adóbehajtásti kerületének pénztárához egy egyszerű kis csekk érkezett a napokban, a Chase National Bankra kiállítva.

Bánátban 400 vagon dohány termelt

Petrovgradról jelentik: A dohánybevitel a Bánát területén folyamatban van. A petrovgrádi dohánybeviteli bizottság, amely négy mázsával dolgozik, már a közeli napokban befejezi munkáját, a két mérleggel dolgozó novacrnjai bizottság pedig csak január közepére készül el a dohányátvétellel.

NOVISZADI TERMÉNYTÖZSDE

Buza 78/79 kgos 2%-os bácskai, Noviszád környéki 175-176. Szombor környéki 174-175, közép- és felsőbácskai 176-177, bácskai-tiszai 176-177, tiszai uszaly 177-178, bégai uszaly 176-177, tiszai csatorna uszaly 176-177, felsőbánáti 176-177, délbánáti 169-170, szerémi 175-176, szlavóniai 176-177. Rozs bácskai 172-174. Arpa bácskai és szerémi 68/64 kgos 128-130. Zab bácskai 123-125, szerémi 124-126, szlavóniai 125-127. Tengeri búzákai öreg 108-110, bánáti öreg 105-107, szerémi öreg 108-110, új indiai paritásban garantált minőség 85-87, indiai paritásban január 88-90, szártott indiai paritásban 102-103, szártott Duna-Tisza paritásban 106-108.

Rádió

Szerda, december 29

BEGRAD I. 6.30: Reggeli műsor: Tornaóra, hírek, hanglemezek, éttrend. 11.50: Vizállásjelentés, utána napi-program bemondása. 11.59: Pontos időjelzés. 12: Déli harangszó, utána Alekszandra Milicevics-Lyubics népdalokat énekel.

ZAGREB 18.30: Hírek. 20: Lyublyana. 22: Hírek. 22.20: Táncezen. LJUBLJANA 19: Hírek. 19.30: Lemezek. 20: Rádiózenekar. Löhr: A szép Isar-völgyben, keringő. Hoyer: Karácsonyi ébránd. Rust: Tangó.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. Utána hanglemezek. 7.20: Éttrend, közlemények. 10: Hírek. 10.20: „Mexikó császárnéja: Sarolta”. Irta Sz. Solyomos Bea (Felolvasás).

BUDAPEST 6.30: Könyvü zene. 17: Reger-lemezek. 18: Szórakoztató zene. 19.10: Nagy rádiózenekar Pilti énekesnővel. Sibelius: Finnlandia. Finn szopránadalok. Sibelius: A II. szimfóniából. 21.30: Indulólemezek. 22: Hírek. 22.30: Táncest.

MÜNCHEN 6.30: Könyvü zene. 15.50: Rádiózenekar Holz szoprán és Pastohr hegedűssel. 17.15: Zenés tarkast. 19.10: Kivánsághangverseny. 19.55: Zenekar. 21.30: Brahms: C-dúr zongoraszonáta. 22.40: Boroszló.

POZSONY 13.20: Tánce- és mestervizsgák. 13.40: Lemezek. 15.15: Könyvü zene. 16.10: Rádiózenekar. Babusek: Szlovák ifi induló. Chlup: A zenekari szvitből. Suchy: Képeskönyv, balettszvit. Franek: Előjáték, korál és fuga orgonán. 17.40: Lemezek. 18: Magyar műsor. Vidám rádiógyűjtemény. 21.30: Rszidky: E-moll cselló- és zongoraszonáta. 22.30: Lemezek.

STUTTART 6.30: Könyvü zene. 16: Vidám lemezek. 19.15: Tarka zene. 20: Dalos-zene est. 21.30: Wolf-dalok. 22: Hírek. 22.20: Hangképek Newyorkról. 22.35: Lemezek.

VARSÓ 6.40: Lemezek. 12.08: Déli zene. 16.15: Karácsonyi dalok. 17: Regény. 17.15: Lifan esellőművész. 18.10: Könyvü lemezek. 19.20: Wolley énekesnő. 20: Lemezek. 21: Chopin-művek. 22: Thomas: Mignon, nyitány. Massenét: Postóli jelenetek.

kerülő. 5. gróf Szapáry Géza: Szlav szvit. 20.35: Hírek. 21: Beethoven-zongoraszonáta ismertetése. Bartha Dénes dr. előadása. 21.15: Dohnányi Ernő VI. Beethoven-zongoraszonáta estje. 1. F-dúr, 54. mű. 2. G-moll 49. mű. 1. sz. 3. C-dúr, 53. mű (Waldstein). 22: Időjárásjelentés. 22.05: Beszkárt-zenekar. Vezényel Müller Károly. 1. Pécsi: Petőfi nyitány. 2. Puccini: Manon Lescaut, ábránd. 3. Perényi Géza: Fegyvertánc. 4. Strauss János: Böcsi vér, keringő. 5. Gounod: Faust — baletzene. 23.15: Garay György és jazz-zenekara játszik. Sebő Miklós énekel. 0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 17: Táncelemezek. 18.45: Angol nyelvoktatás. 19.15: Farkas József és cigányzenekara. 20.10: „A divatjamutó fűszerek”. Natter Nád Miksa előadása. 20.40: A rádió szalonzenekara Delibes: Részletek a „Coppélia” című balettből. 21.05: Ugetőversenyeredmények. 21.15: Hanglemezek. Herbert: Csokolj meg ura — lassu keringő (orgona, Eddie Dunstetter). Eichorn-Lippi: Einmal möcht ein jeder gern — dal (Mimi Thoma) Haenschen: Tréfacsinálók, egyveleg (The Merry-makers zenekara), Jurman-Beda: Einmal im Lebel — dal (Richard Tauber). Kreuder-Schweinn: Aludj angyalom — áttatódal (Greta Keller). Herbert: Babaországban — a játékok indulója (Victor Concert zenekar). Stop Press — egyveleg (New May fair zenekara, énekel). Marsden-Kennedy: Tangódal (Gypsy Nina). Radó József: Volt egy álmom (Varga József szövege Kalmár Pál). Flessburg-Geisler: Keringőgyűjtemény (Gretl Slezák és Alekszander Flessburg éneknegyessel).

BÉCS 6.45: Ébresztő, jelmondat, hírek. 7.10-8: Könyvü lemezek. 9.10: Hírek. 10.50: Nőknek. 12: Szórakoztató zene. 14: Berger szoprán lemezei. 14.30: Hírek. 16: Hírek. Ismert operettek lemezei. 17: A hazudós gyermek. 17.30: Winter: Szopránadalok. Winkler: Zong. szonáta. 19: Hírek. 19.25: Szimfónikusok Weingartner vezényletével. Borodin: II. szimf. Rimszkij-Korsakov: A dongó. Weingartner: Vidám nyitány. Schubert: VI. szimf. 20.45: Az elmúlt év divatos dalából. 21.45: Brahms: D-moll hegedű- és zongoraszonáta. (Hegedű: Barilli. Zongora: Cerné). 22.10: Hírek. 22.20: A Lehár négyes hangversenye. Mittler: Strauss József ábránd. Lehár: Keringő. Fall: Az elvált asszony, részletek. 22.55: Hírek. 23: Táncezen.

BERLIN 6.30: Könyvü zene. 17: Reger-lemezek. 18: Szórakoztató zene. 19.10: Nagy rádiózenekar Pilti énekesnővel. Sibelius: Finnlandia. Finn szopránadalok. Sibelius: A II. szimfóniából. 21.30: Indulólemezek. 22: Hírek. 22.30: Táncest.

MÜNCHEN 6.30: Könyvü zene. 15.50: Rádiózenekar Holz szoprán és Pastohr hegedűssel. 17.15: Zenés tarkast. 19.10: Kivánsághangverseny. 19.55: Zenekar. 21.30: Brahms: C-dúr zongoraszonáta. 22.40: Boroszló.

POZSONY 13.20: Tánce- és mestervizsgák. 13.40: Lemezek. 15.15: Könyvü zene. 16.10: Rádiózenekar. Babusek: Szlovák ifi induló. Chlup: A zenekari szvitből. Suchy: Képeskönyv, balettszvit. Franek: Előjáték, korál és fuga orgonán. 17.40: Lemezek. 18: Magyar műsor. Vidám rádiógyűjtemény. 21.30: Rszidky: E-moll cselló- és zongoraszonáta. 22.30: Lemezek.

STUTTART 6.30: Könyvü zene. 16: Vidám lemezek. 19.15: Tarka zene. 20: Dalos-zene est. 21.30: Wolf-dalok. 22: Hírek. 22.20: Hangképek Newyorkról. 22.35: Lemezek.

VARSÓ 6.40: Lemezek. 12.08: Déli zene. 16.15: Karácsonyi dalok. 17: Regény. 17.15: Lifan esellőművész. 18.10: Könyvü lemezek. 19.20: Wolley énekesnő. 20: Lemezek. 21: Chopin-művek. 22: Thomas: Mignon, nyitány. Massenét: Postóli jelenetek.

A megmentett lélek

Regény írta: FERTSEK FERENC 66 ©
Copyright by Reggeli Ujság and Publicias Press Service. — Utánnnyomas tilos

— Hogyne, de arról nem szivesen beszél az ember. Minden embernek küzdés az élete, hát még a gazdái. Egész életünk nem egyéb, mint csatázás az elemekkel. A jégtől aztán nem véd meg a modern agrikultura sem, hogy csak ezt említsem.

— De a jégkárbiztosítás?

— Nem keres a gazda a jégvevényesen, higgye el, — feleli komolyan.

A sallangos szerszámu lovak most megtorpannak, a kocsi meg áll.

— Édesapám — amott jön ni, felvesszük, — int a gazda a fejével arrafelé, ahonnan egy szálgyenes öreg magyar tart felénk. A földéről jön, bottal jár, kicsit huzza a lábát.

A fia leugrik, felsegíti, aztán be mutat egymásnak. Most ő veszi kezébe a gyeplőt. Feri legény meg mellette ül a bakon

Kiderül, hogy az öregebbik Arató — Arató Péter urambátyám — kinn passziózott a földéken. Készakarva használom ezt a kifejezést, ő mondta így. Kiveszem a szavából, hogy segíteni szokott a fiának.

— Én vagyok a fiam ispánja, — azt mondja és ősz bajusza alatt megmosolyogja ezt a mondását. A haja és a bajusza ősz, a szemöldöke koromfekete öreg Arató bátyáknak Az egész uton a fiáról beszél. A fiam ezt tette, a fiam azt tette, a fiam így csinálja... A fiam rájött, hogy... A fiam utána nézett... Az egészről kettő látszik. Először, hogy a »fiam« rengeteget dolgozik, azután meg, hogy Arató bátyánk repes a fiáért.

Beérünk a faluba. Azt a süvegetést! Ugy néznek a bakon ülő szép tartású házigazdáinkra, hogy a szemükből látszik a büszkeség azért, hogy közülük való.

Látogatást teszünk a vezető embernek, a plébános urnál meg a tisztelt urnál; a tisztartói meg a jegyzői lakban is járunk s ellátogatunk a mostani bíró urhoz is, a képviselő ur utódjához.

Nevetve parolázik velünk Galambos József, mikor elmondjuk, hogy a községi bírósághoz jöttünk.

— Az ott van, az örökös páskándi bíró — mutat Aratóra s hozzáteszi, — én csak amolyan hivatalos közeg vagyok.

Nemrég mutattunk rá sajtó lélekkel a Felvidéki képek c. cikksorozatunkban, hogy milyennek szeretnők látni a magyar falvakat. Most örömtől dobog a szívünk, mikor azt irhatjuk, hogy ezt az álmunkat nagyrésztben megvalósulva látjuk itt, ebben a dunántúli faluban.

A község háza kimutatása szerint koldus vagy ellátatlan munka képtelen egyén nincs a faluban.

— Volt, de most már nincs, — mondják. Ugy nanzik ez, mintha azt mondanák: az Arató bíró ur keze van a dologban.

Az adó rendesen folyik be, hát-alék nincs.

A községnek van tudóbeteg-gondozója — de lassan már nem lesz, akit gondozzanak, nevet a jegyző ur — és van csecsemő gondozója, illetve napközi otthona. Utóbbit a képviselő ur felesége hívta életre. A község házában segély hely is van, egy teljes higiéniaival berendezett szoba, első segélynyújtásra.

— A multkor egy monoki asszony szült itten, — meséli a plébános ur. — Az utban érték szegényt a fájdalmai, aztán milyen jó volt, hogy ide betérhetett. Szép kis fia lett, én kereszteltem. Nagyon meg volt ijedve szegény, mi kor vajudott, aztán papot kért. Mondom neki: aztán meghívse-e lelkem szomszédasszony keresztelőbe? — hogy bátorítsam. Meg is hívott. Kálmánnak keresztelte a fiát. Az én tiszteletemre.

Hogy tud örülni a plébános ur annak, hogy egy szegény monoki utban-szült asszony így megtiszteli őt!

Hol vagyunk mi, neuraszténiás intellektuális ezektől a rettenetesen fontos, apró, tiszta örömeiktől?

De trombitaszó harsan. Tüzet jeleznek! Megijedünk.

— Tessék csak figyelni, — mosolyog a jegyző s a karórájára pillant.

Három percen belül a község háza udvarára dübörög a tűzoltó-szerkocsi. Teljesen modern, csak az a szokatlan a pesti szemnek, hogy lovak húzzák. Négy legény ugrál le róla — kettő inspekciós, kettő most szaladt össze a kürtjelre — aztán szó nélkül, nagyszerű összetanultságban működni kezdenek. A tágas udvaron hátul jókora szilfa áll. Az a képzeletbeli ház, pillanatok alatt vastag vizsgár ömlik rá.

Kiderült, hogy az alarm tiszteletünkre történt.

— Könnyű ilyen gazdag községnek, — sóhajtuk, még mindig a felvidéki tapasztalatainkra gondolva.

Tévedtünk. A jegyző felvilágosít, hogy itt kétféle fajta lakik. A katolikus lakosság nagyrésze — újabb települők — szegény cseléd és zsellér. A reformátusok ellenben — afféle bocskoros nemesek — majdnem mind módos gazdánép.

— Ez az a falu — meséli Nagyhidytiszteletes ur, — ahol a víz mindenképpen keveredik az olajjal...

Megnézzük a Népházat. Szép Tágas. A Népházban elhelyezett Levente-otthont.

— Ezt ám mind Mihály talpaltaki! — bökö oldalba az öreg Arató.

Ugyis tudtuk.

(Folytatjuk)

APRÓHIRDETÉSEK

egy hetköznap, mint vasárnap egy szó 1— dinár, NAGY BETUS 2— dtnar. A legkisebb apróhirdetés ára 12— dinár. Hirdetéseket a másnapi lapra dé után 3 óráig, szombton déli 12 óráig ve-zünk fel. A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli

Harisnyája nem szakad el!

Sok pénzt takarít meg. Női és férfi harisnyák tizszer tovább tartanak ha „Strumpf-Sparer“ (harisnya-óvszert) használ. A harisnya-óvszer egy kő, mellyel a harisnya sarkát és orrát be kell dörzsölni, ami által ellenállóbb lesz. Akadályozza a leesett szem fejlődését. Kapható minden jobb üzletben. Főképviselet: „MIRCLAST“ Zagreb, Varšavska 3.

Makulatura papiros

kapható a Reggeli Ujság kiadóhivata ában

ALAST KERES

Nagyothalló fiatalember jószívű emberektől munkát kér: Malomban, gyárban, vagy bárhol másutt mindentéle munkát elvállal. Cime: Szikora István. Bácska Topola, Hadzsi Ruvima 5. sz 7160

ELADÓ

Ház, 3 lakásból álló, a Riszties-gyár közelében 80.000 dinárért eladó. Érdeklődni: Radujkov Nikola, Noviszád, Szave Vukovicsa 21. 7268

Dzsezz-trombita, ezüstözött, használt, de jókarban lévő, eladó. Megtekinthető naponta 9—3 óráig Petefijeva 3 szám alatt. 7269

Forgalmas helyen eladó bármilyen üzletnek megfelelő új sarokház. Érdeklődni: Djordja Servickog u. 30, Noviszádon, a Kamenicai uti viaduktánál lévő büfében vagy a kiadóhivatalban. 7273

Jókarban lévő szálmalom motorral beszerelve vagy motor nélkül eladó. Őzsa Balint, Sajkás Szveti Iván.

KFRESLET

Idősebb kütő, kerékpárral és 500 dinár óvadékkal kerestetik. Rákics pin-celhelyiségben, Noviszád, Carinszka és Luja Bartua (Magyar) uccák sar-kán. 7271

Stari és Novi Bečej közötti

autóbuszjárat

menetrendje:

Indul Sztári Becsejről	Indul Novi Becsejről
5:15	6
7:30	9
9:45	11:30
13:30	15
15:30	17
18 órákor	19:30

Pályázat

A nyomdávalát tulajdonosok k ny-szer egyesülete Novis-ádon (Prinudno udruženje malaca štamparskih preduzeća u Novom Sadu)

keres fiúkárt

az iroda vezetésére. A tit ár köte es egész napon át az irod ban tart.zkodni és az egyesület teendőt elvégezni. írásbeli aján atok az egyesület elnök-ségehez küldendők. Pera Z. Jovanov é. A vezetőség

FISCHER IRENA speciális lüzó szalonja

Noviszád, Cara Lazara 5.

Készít lüzóket, haskötőket meret es orvosi rendel s szerint is. 7274

Bejárónó, munkakönyvvel rendelke-ző, tiszta, rendes felvétetik. Kralja Petra II 4 Trafik, Noviszád. 7276

KIADÓ

Uj házban 2 uccai és egy udvari lakás teljes komforttal kiadó. Luja Bartua 20, ház mesternél. 7279

Művészeti foto-terem, gyermekfelvételek, arcképek, nagytásók

FOTO HERING STUDIO

Noviszád Trg Osiobodenja 6. Apolónusvar

Amatörfelvételek szakszerű és gyors kidó gozása. 250 d árá

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija Szerkesztőség és kiadóhivatal: Noviszád, Kr. Petra II. (Futoški put) 50. Telefon: 21-37, éjjel 20-58. Felelős kiadó: **André Dezső**. A kiadóhivatal elnöke: **Blažek Ferenc**. Preplata — Előfizetés: Egy óra 28— dinár (kihordó útján 30 din.) Három óra 80— dinár (kihordó útján 86 din.) Félévre 160— dinár (kihordó útján 172 din.) zlázi svakodneвно Mező eienik naponta Post.čekovni račun — Postacekkiszámia: Zagreb, 46.692